

Ett spel om spelen

Faktorer som påverkar Sveriges olympiska ambitioner

Av: Gustav Hasselgren & Kalle Höglund

Handledare: Karin Winroth

Södertörns högskola | Institutionen för samhällsvetenskaper

Kandidatuppsats 15 hp

Ämne | Vårterminen 2025

Programmet för Sport Management

SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA | STOCKHOLM
sh.se

Förord

Vi vill rikta ett stort tack till alla respondenter som ställt upp på intervjuer samt bidragit med värdefulla dokument. Utan er hade inte denna studie kunnat genomföras.

Vi riktar även ett tack till Karin Winroth för handledning och guidning.

Ett tack riktas till opponenterna för värdefulla synpunkter och konstruktiv återkoppling.

Gustav Hasselgren & Kalle Höglund

Södertörns Högskola, Stockholm, Maj 2025

Abstract

Title: A Game for the Games: Factors Influencing Sweden's Olympic Ambitions

Authors: Gustav Hasselgren and Kalle Höglund

Advisor: Karin Winroth

Background: Sweden has applied to host the Olympic Games 12 times. The Swedish Olympic Committee (SOC) has applied to host the Summer Olympics twice and the Winter Olympics ten times. Despite all these bids, Sweden has only hosted the Olympic Games once, the Summer Olympics in Stockholm in 1912. The Olympics is one of the world's largest events, attracting numerous participants and viewers.

Purpose: The purpose of this study is to investigate various factors that may influence Sweden's chances of hosting the Olympic Games. The study also examines how international relations have impacted previous outcomes.

Research questions:

- Why does Sweden apply to host the Olympic Games?
- What political, cultural, and organizational factors have played a role in securing the bid to host the Olympics?
- How have international relations influenced the outcomes of Sweden's Olympic bids?

Methodology: The research questions have been answered through a qualitative method, where four semi-structured interviews were conducted. These individuals were part of the bidding processes, either working within the SOC or from an external part. In addition to the interviews, the study included a content analysis and secondary data.

Conclusion: The study's results show that the motivations for applying for the Olympics combine tradition, pride, and optimism for the future. It also reveals that several political, cultural, organizational and economic factors are crucial for a successful Olympic bid. Finally, the study indicates that Sweden has failed to build a strong international network and trust, which has negatively affected their bids.

Keywords: Olympics, IOC, SOC, bidding process, stakeholders, international relations, mega-event, sport politics.

Sammanfattning

Titel: Ett spel om spelen: Faktorer som påverkar Sveriges olympiska ambitioner

Författare: Gustav Hasselgren och Kalle Höglund

Handledare: Karin Winroth

Bakgrund: Sverige har ansökt om att få anordna Olympiska spelen (OS) 12 gånger. Två gånger har Sveriges Olympiska Kommitté (SOK) sökt om att få anordna sommar-OS och tio gånger vinter-OS. Trots alla dessa ansökningar har det renderat i endast ett svenskt olympiskt spel, sommar-OS i Stockholm år 1912. OS är ett av världens största evenemang och lockar mängder av deltagare och tittare.

Syfte: Syftet med denna studie är att undersöka olika faktorer som kan påverka Sveriges möjlighet att få arrangera ett Olympiskt Spel. Studien undersöker också hur internationella relationer påverkat tidigare utfall.

Frågeställningar:

- Varför ansöker Sverige om att arrangera OS?
- Vilka politiska, kulturella och organisatoriska faktorer har spelat roll för att få arrangera ett OS?
- Hur har internationella relationer påverkat utfallet av Sveriges OS-ansökningar?

Metod: Forskningsfrågorna har besvarats genom en kvalitativ metod där fyra semistrukturerade intervjuer genomförts. Dessa personer har varit en del av ansökningsprocesserna, antingen verksam inom SOK eller från en utomstående part. Utöver intervjuer har studien bestått av en innehållsanalys samt sekundärdata.

Slutsatser: Studiens resultat visar att motiven för att ansöka om OS kombinerar tradition, stolthet och framtidstro. Den visar också att ett antal politiska, kulturella, organisatoriska och ekonomiska faktorer är avgörande för att lyckas med en OS-ansökan. Slutligen visar studien att Sverige har misslyckats med att bygga ett starkt internationellt nätverk och förtroende, vilket har påverkat deras ansökningar negativt.

Nyckelord: OS, IOK, SOK, ansökningsprocess, intressenter, internationella relationer, mega-event, idrottspolitik.

Innehållsförteckning

1.	Inledning.....	1
1.1	Bakgrund	1
1.2	Problemställning.....	2
1.3	Syfte	3
1.4	Frågeställningar	3
1.5	Avgränsningar	3
2.	Teoretisk referensram	4
2.1	Nyckelfaktorer till att vinna ansökningen	4
2.2	Stakeholderteorin	5
2.3	Agentteorin.....	7
2.4	Kontingensteorin	8
2.5	Institutionell teori	9
2.5.1	Institutioner	9
2.5.2	Isomorfism, legitimitet och löskoppling	10
3.	Metod	11
3.1	Kvalitativ metod.....	11
3.2	Datainsamling.....	12
3.2.1	Semistrukturerade intervjuer	12
3.2.2	Innehållsanalys	13
3.2.3	Sekundärdata	14
3.3	Urval.....	15
3.4	Genomförande	16
3.4.1	Genomförande av intervjuer.....	16
3.4.2	Operationalisering av intervjuguide	17
3.5	Analysmetod.....	18
3.5.1	Tematisk analys	18
3.5.2	Tillämpning av tematisk analys.....	18
3.6	Trovärdighet och autencitet.....	19
3.6.1	Tillförlitlighet	19
3.6.2	Överförbarhet	20
3.6.3	Pålitlighet	20
3.6.4	Konfirmering.....	21
3.6.5	Autencitet	21
4.	Resultat och analys.....	22

4.1	Motiv för att ansöka om att arrangera OS	22
4.2	Den olympiska rörelsen.....	23
4.3	Olympic Agenda 2020.....	24
4.4	Ansökningsprocessen	25
4.4.1	Den gamla processen.....	25
4.4.2	Den nya processen.....	25
4.4.3	Sveriges ansökan 2026	26
4.5	Politik	26
4.5.1	Politiskt stöd och samarbete	27
4.5.2	Tidsaspekten och beslutsprocesser	29
4.5.3	Framtida möjligheter	30
4.6	Samhälle och kultur.....	30
4.6.1	Folkligt stöd.....	31
4.6.2	Kulturella och samhällseliga perspektiv i ansökningarna.....	31
4.6.3	Framtida möjligheter	32
4.7	Organisation	33
4.7.1	Idrottsrörelsen.....	33
4.7.2	Näringslivet	34
4.7.3	Arenor och geografisk spridning.....	35
4.7.4	Strategisk anpassning	35
4.7.5	Framtida möjligheter	36
4.8	Internationella relationer	36
4.8.1	Relationen mellan SOK och IOK.....	37
4.8.2	IOK:s krav och otydlighet.....	38
4.8.3	Påverkan av internationella aktörer.....	40
4.8.4	Hållbarhet och förtroende.....	40
4.9	Ekonomi	40
4.9.1	Statliga garantier	41
4.9.2	Ekonomiska utmaningar.....	42
5.	Diskussion	43
6.	Slutsats	48
6.1	Framtida forskning	49
	Referenslista	50
	Bilagor.....	56
	Bilaga 1 – Intervjuguide	56

Figurförteckning

Figur 1 - Egen illustration över intressenter baserad på Freeman's Stakeholder Theory.....	6
--	---

Tabellförteckning

Tabell 1 – Förteckning över studiens respondenter.....	16
Tabell 2 - Egen bearbetning – Operationaliseringsschema över studiens intervjuguide.....	17

1. Inledning

“Naturligtvis en stor besvikelse” (Danielsson Frost, 2024).

Ovanstående citat kommer från Sveriges Olympiska kommitténs (SOK:s) ordförande Hans von Uthmann efter att Sverige missat möjligheten att anordna Olympiska spelen 2030. Ännu en gång hade Sverige misslyckats med en ansökan om ett OS i Sverige. Citatet är en god sammanfattning av SOK:s flertaliga ansökningar för ett olympiskt spel på svensk mark.

Sverige har ansökt om att få anordna Olympiska spelen (OS) 12 gånger (Nordberg & Lindberg, 2023). Två gånger har SOK sökt om att få anordna sommar-OS och tio gånger vinter-OS. Trots alla dessa ansökningar har det renderat i endast ett svenskt olympiskt spel, sommar-OS i Stockholm år 1912.

1.1 Bakgrund

Sedan återuppståndelsen av OS under slutet av 1800-talet har spelen blivit världens största sportevenemang (Chalkley & Essex, 1999). Detta kan ses inte minst genom de möjligheter och utmaningar som uppstår gällande organisering och infrastruktur för arrangören. OS i Aten 1896 bestod av 311 atleter från 13 olika länder. Under vinter OS 2022 i Peking deltog 2897 atleter från 91 olika länder (IOK, 2022). Genom flertalet decennier har spelet blivit något mer än bara idrott (Chalkley & Essex, 1999). För nationen som driver evenemanget handlar det om prestige och för OS-staden är faktorer som internationellt genomslag samt ekonomi centrala delar. För stadsplanerare och beslutsfattare är OS dessutom en möjlighet till investering av infrastruktur och miljömässig förbättring.

OS är ett typ av mega-event, även kallat Hallmark Event, vilket beskrivs som storskaliga kulturella evenemang (Horne, 2007). De kännetecknas av en dramatisk karaktär, en bred folklig attraktionskraft och en stor internationell betydelse. Mega-events består av kännetecken såsom global publicitet, attraktion av flertalet turister, association med storskaliga ekonomier samt en social och miljömässig påverkan (Jago et al. 2010). Mega-event tenderar dessutom att rikta fokus mot arrangörsstaden, både på en nationell såväl som internationell nivå (Chalkley & Essex, 1999). Finansieringen för dessa typer av evenemang är oftast gjord genom statliga medel, ibland i viss mån och ibland till 100 procent (Hall, 1989). En central del gällande mega-event är marknadsförande av städer som turistdestinationer.

För evenemang av denna storlek, där miljontals kronor står på spel, finns risken för korruption (Matheson et al., 2018). Exemplet kring korruption i allt från ansökningsprocesser till konstruktion- och förberedelsestegen är flera, och de Olympiska spelen har inte varit fria från detta. Mitt i ansökningsprocessen för OS 1998, donerades en stor summa pengar av Naganos, en stad i Japan, lokala organisationskommitté för att hjälpa till att bygga ett OS-museum. När Nagano sedan säkrat rättigheterna för OS brändes alla dokument kring ansökningsprocessen ner. Ett annat exempel kan man finna inför OS 2002, som gick till Salt Lake City och där Östersund och Sverige gick miste om chansen att arrangera OS. En korruptionsskandal slutade med att tio medlemmar i IOK avskedades och åtal väcktes mot två ledare i Salt Lake Citys ansökningskommitté för mutanklagelser (Matheson et al., 2018).

År 2004 ansökte Sverige om att arrangera sommar-OS, ett spel som istället tilldelades Aten (SOK, u.å.-c). Detta var ett evenemang som resulterade i en ekonomisk förlust på cirka 1,5 miljarder dollar (Ferreira et al., 2018). Aten stod inför flera utmaningar, bland annat förseningar inom infrastruktur och trafikhantering, vilket skapade tvivel kring stadens förmåga att hantera ett mega-evenemang av denna storlek. Tre huvudsakliga negativa faktorer identifierades: långsamma framsteg i förberedelserna, brister i säkerheten och de höjda boendepiserna som påverkade turisterna.

1.2 Problemställning

Mega-event kan fungera som katalysatorer för positiv utveckling (Mirzayeva et al., 2020). De kan stärka internationell synlighet, främja kulturella värden och bidra till ekonomisk tillväxt, exempelvis genom turism och nya arbetstillfällen. Ett framgångsrikt exempel är OS i Barcelona 1992, som inte bara omvandlade stadens image utan också etablerade den som en global turistdestination. Mega-event är socialt gynnsamma genom att stoltheten över samhället intensifieras, nya utmaningar och idéer skapas samt traditioner återupplivas (Mirzayeva et al., 2020).

Att ansöka om och arrangera stora evenemang, som OS, innebär både möjligheter och risker (Leopkey et al., 2019). Misslyckade ansökningar kan lämna negativa ekonomiska och sociala konsekvenser, exempelvis kostnader för markförvärv och infrastrukturprojekt som aldrig förverkligas. Dessutom ifrågasätter många om resurserna som används till ansökan kunde ha använts till annat som de anser skulle ha en större nytta för samhället (Leopkey et al., 2019).

Mega-event, som OS, kan även innebära överdrivna löften och underskattade kostnader (Müller, 2015). Sedan 1960 har alla OS överskridit budgeten med i genomsnitt 179 %. Faktorer som strikta deadlines, arbetskraftskostnader och osäker efterfrågan bidrar till detta. Vidare finns risker med att bygga infrastruktur som inte motsvarar långsiktiga behov, vilket kan leda till outnyttjade resurser och ekonomiska förluster.

OS innebär både möjligheter och risker, där ekonomiska och sociala konsekvenser kan bli betydande. Trots att stora evenemang används för att stärka stadsutveckling och nationell positionering, har Sverige inte blivit tilldelat värdskapet för OS vid tio ansökningstillfällen, vilket väcker frågan om varför utfallet sett ut så och vilka faktorer som påverkat besluten. Detta gör det relevant att undersöka vilka lärdomar som kan dras från tidigare ansökningar och vilka förutsättningar som krävs för att Sverige ska kunna bli värd för ett framtida OS.

1.3 Syfte

Syftet med denna studie är att undersöka olika faktorer som kan påverka Sveriges möjlighet att få arrangera ett Olympiskt Spel. Studien undersöker också hur internationella relationer påverkat tidigare utfall.

1.4 Frågeställningar

- Varför ansöker Sverige om att arrangera OS?
- Vilka politiska, kulturella och organisatoriska faktorer har spelat roll för att få arrangera ett OS?
- Hur har internationella relationer påverkat utfallet av Sveriges OS-ansökningar?

1.5 Avgränsningar

Studien avgränsas till processerna kring Sveriges ansökningar för vinter-OS 2022, vinter-OS 2026 samt vinter-OS 2030.

2. Teoretisk referensram

Utifrån nedanstående teorier och tidigare forskning kan forskarna belysa de faktorer som påverkar Sveriges möjligheter att arrangera OS och skapa en djupare förståelse för studiens ämne. Studiens teorier är valda för att komplettera varandra.

2.1 Nyckelfaktorer till att vinna ansökningen

För att lyckas med processen att ansöka om ett mega-event, har man funnit vissa nyckelfaktorer som kan förenkla processen (Westerbeek et al., 2002). Den första av dessa är ansvarskapacitet, vilket handlar om den kapacitet som organisatörer och organisatörsstad har att leverera en högkvalitativ service till evenemangets arrangörer och andra intressenter. Ansvarskapacitet handlar om det beroendeförhållande som finns mellan budgivare och evenemangsägare eller allmänheten. Det rör förmågan att som budgivare identifiera nyckelmålgrupper som är viktiga för evenemangsägare och deras förmåga att skapa goodwill för evenemangsägarna, genom att visa på det arv som evenemanget lämnar efter sig. Budgivare kan visa ansvarskapacitet genom att bland annat visa att man har en erkänd och etablerad närvaro på marknaden som ansökande organisation, påvisa ett gott anseende vad gäller att organisera framgångsrika evenemang samt genom att ha flertalet utmärkande faciliteter (Westerbeek et al., 2002).

Den andra faktorn är politisk support och handlar om regeringens inblandning i processen (Westerbeek et al., 2002). Detta är dels viktigt för att säkra viktiga resurser, såsom finansiella och mänskliga, dels för att påvisa en politisk och finansiell stabilitet i staden och landet i relation till utformningen av den långsiktiga regeringspolitik som kommer att bidra till evenemangets kvalité. Det är också viktigt att kunna påvisa vilka ekonomiska effekter evenemanget kan bidra till. Politisk support ses som en viktig del, särskilt när det gäller de tjänster som tillhandahålls evenemangsägaren och samhället. Organisatörens förmåga att involvera regeringen i aktiviteter relevanta för ansökningsprocessen är avgörande för att öka evenemangets värde för evenemangsägaren (Westerbeek et al., 2002).

Den tredje faktorn är relationsmarknadsföring, vilket handlar om den makt människorna i ansökningskommittén har och vilket inflytande dessa kan få bland de beslutfattare som kan påverka resultatet av ansökningen (Westerbeek et al., 2002). Genom att skapa goda relationer ökar också chanserna för att beslutsfattaren röstar i önskad riktning.

En fjärde faktor handlar om uppsättningen av det lag som ska leverera ansökningen (Westerbeek et al, 2002). De mest framgångsrika lagen har visat sig innehålla en blandning av människor som kompletterar varandra. Detta i form av kön, ålder, erfarenheter samt goda färdigheter i personlig försäljning och nätverkande, som gör att man täcker många områden. För att öka trovärdighet är det även viktigt med välkända namn inom området, såsom före detta atleter eller högt uppsatta styrelsemedlemmar. Till sist är det också viktigt att kunna visa att det finns ett starkt samarbete med politiker och ett stöd från företag.

2.2 Stakeholderteorin

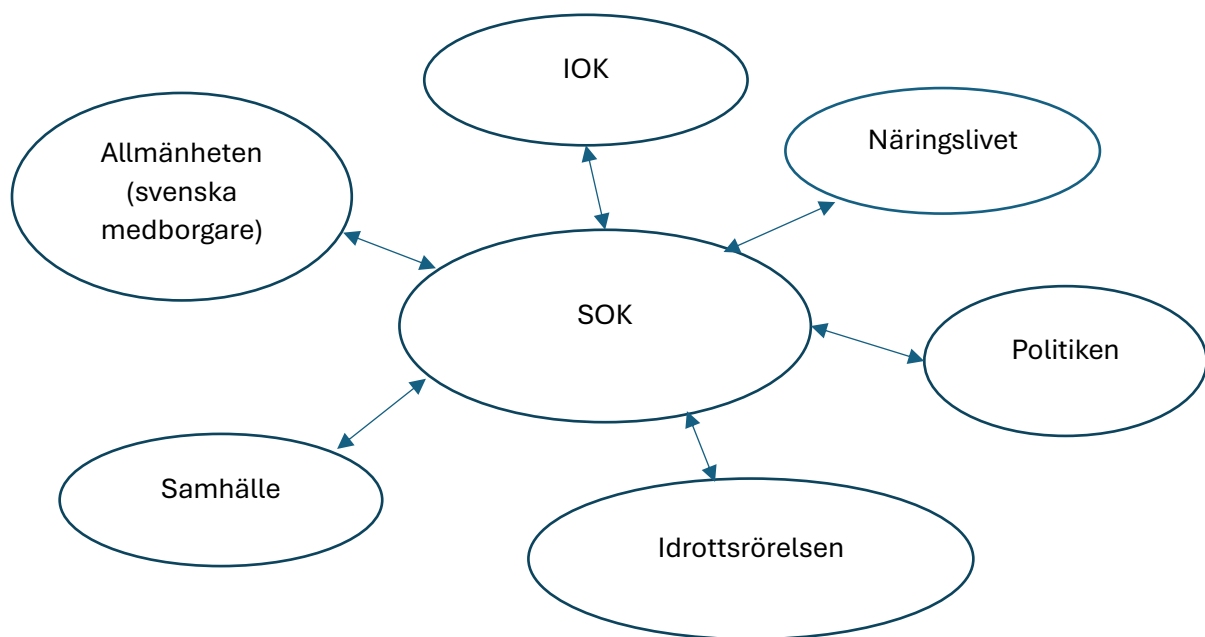
Stakeholderteorin handlar om att generera flertalet fördelar för olika aktörer (Mahajan et al., 2023). Teorin uppmuntrar organisationen till att tillgodose olika aktörer som är interna eller externa till organisationen. Det är även centralt att förstå behov, krav och måsten. Intressenter ska förstås som enheter som influerar eller blir influerade av missionsdrivna organisationer.

Inom mega-events gällande sport är många aktörer involverade, en nyckel blir att sammanlänka alla dessa (Leopkey & Parent, 2015). Det finns flera attribut som hänger samman för intressenter. Dessa är ömsesidigt beroende av varandra, dessutom påverkar eller påverkas en organisation av aktören och till sist finns ett intresse för organisationen. Det finns två olika typer av intressenter, primära och sekundära (Leopkey & Parent, 2015). Primära intressenter är mycket interaktiva och avgörande för organisationens överlevnad, medan dem sekundära inte är oundgängliga för organisationen. Värdeskapandet är mycket viktigt för intressenter och idrottsevenemang kan vara ett verktyg att skapa värden för aktörer. Ett exempel kring detta är att firmor kan bidra med socialt ansvarstagande (CSR) och bygga broar mellan sociala och ekonomiska gap. Detta kan leda till att större bolag ger tillbaka till samhället. Aktörerna som ingår vid idrottsevenemang är personal, volontärer, värdlandets regering, samhället, idrottsorganisationer, delegat, media, sponsorer samt konsulter och icke statliga organisationer. Aktörernas roller varierar gällande planering och utförande av eventet. Nationella eller federala regeringar kan vara en stor finansiär och hjälpa till med koordinering och organisering av eventet. Lokala myndigheter spelar stor roll på grund av deras närhet till platsen och kan påverka genom utveckling och marknadsföring av eventet (Leopkey & Parent, 2015).

Det är viktigt att styrningen av evenemanget är bra. Effektiv styrning kräver ledarskap, integritet och god omdömesförmåga (Leopkey & Parent, 2015). Det finns fyra centrala aspekter för god styrning, dessa är ansvarstagande, prestation, medverkande och transparens.

Ansvarstagande avser en relation där ena aktören känner skyldighet att förklara och rättfärdiga beteenden för någon betydelsefull. Exempelvis organisationskommittén för Olympiska Spelen måste ta ansvar för sina intressenter gällande politiska, administrativa, marknads och professionella faktorer. Prestation är viktigt då organisationer kan hållas ansvariga. För att kunna bedriva bra styrning måste aktörer ställas till svars gällande bra och dåliga prestationer. Medverkande genom yttranden i offentligheten eller i direkt kontakt med representanter är viktigt för intressenter, aktörerna förtjänar att yttra sina intressen och bekymmer. Möjligheten att få bidra i beslutsfattandet är viktigt då det även leder till en demokratisering och lokala anseenden tas i beaktning. Transparens är fundamentalt gällande demokratisering och ansvarstagande (Leopkey & Parent, 2015). Termen återspeglar öppenhet och informationsflödet mellan intressenter. Exempelvis tydliga regler och tillvägagångssätt måste finnas tillgängligt.

Denna teori är central med tanke på att det är så många olika aktörer och intressenter vid OS-ansökningar. Teorin kan användas för att analysera hur olika aktörer har påverkat och påverkats av ansökningarna, samt hur styrningen och samverkan mellan intressenterna kan ha påverkat utfallet. Viktiga intressenter för denna undersökning syns i modellen nedanför.

Figur 1 - Egen illustration över intressenter baserad på Freeman's Stakeholder Theory (Freeman, 1984, s. 25)

2.3 Agentteorin

Agentteorin avser relationen mellan uppdragstagare (agents) och uppdragsgivare (principals) (Hendrastuti & Harahap, 2023). Uppdragsgivare delegerar uppdragstagare att jobba i deras intresse gällande beslutsfattande. SOK ses som uppdragstagare i detta fall medan IOK blir uppdragsgivare.

Två viktiga begrepp vid förståelse av agentteorin är *informationsasymmetri* och *agentkostnader* (Hendrastuti & Harahap, 2023). Informationsasymmetri uppstår när en part har mer eller bättre information än den andra parten. Detta kan skapa en obalans som ger den mer informerade parten en fördel i förhandlingar och beslutsfattande processer. Asymmetrin består av två olika delar. Den första asymmetrin avser att personer på insidan av en organisation vet mer än dem utanför den, beslutsfattare berättar endast tillräckligt mycket information och nämner inte annan viktig information. Moralisk risk är andra typen av asymmetri. Denna del påminner om första asymmetrin avseende beslutsfattare och tillgänglig information. Information utelämnas för att ena parten sitter på en överhand men bryter mot etik (Hendrastuti & Harahap, 2023). Första delen avseende asymmetri är att IOK vet mer än personer från SOK samt att IOK berättat tillräckligt mycket information. Moralisk risk gällande OS-ansökningar blir att IOK lämnar ute SOK då man sitter inne på en överhand, IOK vill ej berätta all information.

Agentkostnader är det andra centrala begreppet och det innebär att beslutsfattare (principals) kanske förlorar effektivitet vilket kan rendera i kostnadsökningar (Hendrastuti & Harahap, 2023). En problematik som uppstår kring uppdragstagare är motivationsfaktorer samt arbetet mot beslutsfattarnas uppsatta mål. Detta märks tydligt vid ineffektivitet samt informationsasymmetri (Hendrastuti & Harahap, 2023). Detta kopplas till IOK genom att effektiviteten kan brista och kostnader ökar om SOK tappar motivation och arbetet mot just IOK:s uppsatta mål. Det blir en kostnadsökning för IOK då man tappar en eventuell kandidat och konkurrensen minskar för att skapa ett så bra OS som möjligt.

Agentkostnader består av tre olika kostnader (Panda & Leepsa, 2017). Första kostnaden inriktar sig på hur uppdragstagare presterar samt övervakning från uppdragsgivare, fokus riktas mot uppdragstagarnas beteende. Den andra kostnaden gäller kostnaden vid drivande av en verksamhet när man bestämt företagssystem. Man vill få agenterna att dra sig till uppdragsgivare och deras bestämmande. Sista kostnaden handlar om intressekonflikter mellan

uppdragsgivare och uppdragstagare, besluten som fattas gynnar inte ägarnas intresse till fullo (Panda & Leepsa, 2017).

Första kostnaden avser hur hård överraskning IOK bedriver vid ansökningsprocessen och fokus som riktas mot SOK:s prestation samt beteende. Andra kostanden ämnar till hur SOK drar sig till IOK:s beslutsfattande. Tredje kostnaden ska förstås utifrån hur intressekonflikter hanteras mellan IOK och SOK samt besluten som tas inte gynnar IOK maximalt.

Denna teori är intressant att applicera på studien eftersom den bidrar till en djupare förståelse av relationen mellan IOK och SOK. Den ger även insikter i organisatoriska faktorer som kan ha påverkat resultaten av tidigare OS-ansökningar. Genom att identifiera eventuella asymmetrier och de kostnader som dessa medför kan tidigare misslyckanden analyseras och förstås på ett tydligare sätt.

2.4 Kontingensteorin

Ett grundantagande inom denna teori är att det aldrig finns ett bästa sätt att organisera, och att det bästa sättet skiljer sig från situation till situation (Eriksson-Zetterqvist et al., 2015, s. 175). Det betyder att vilken form, recept eller vilka ledarskapsmetoder en organisation har och bör ha skiftar beroende på vilken situation man befinner sig i.

Denna teori handlar om hur organisationer beter sig, designas och fungerar gentemot kontingensfaktorer som teknologi, kultur och externa miljöer, det vill säga interna och externa faktorer (Islam & Hu, 2012; Eriksson-Zetterqvist et al., 2015, s. 175). Teorin utgår ifrån att organisatorisk effektivitet beror på en match mellan teknologi, organisationsstorlek, organisationsstruktur och dess informationssystem. Det måste finnas en match mellan två och fler faktorer. Matchningskonceptet utgår ifrån tre olika delar. Första utgångspunkten är att om en organisation ska överleva eller vara effektiv krävs anpassning till det specifika organisatoriska sammanhanget. Organisationens design är skapad utifrån kontexten. Andra konceptet avser interaktionseffekter av struktur och sammanhang gällande prestation. System är sista konceptet och det går endast att förstå om man undersöker kontingenta faktorer, strukturella alternativ och prestationskriterier som existerar i en specifik organisation. Eriksson-Zetterqvist et al. (2015, s. 175) skriver att en organisation börjar med att ta ett strategiskt beslut, där man definierar vilken omvärld man ska verka i. Därefter tvingas respons från organisationen fram, i form av struktur och planering. Detta tvingas fram av kontingensfaktorerna.

Kontingensteorin ger ett användbart ramverk för att förstå de faktorer som påverkar beslutsfattande och strategiska val (Maleske & Sant, 2024). Eftersom ansökningskommittéer verkar i komplexa miljöer, kan faktorer såsom organisationskultur, ledarskap, regleringar och engagemang från intressenter forma utformningen av strategier. Kontingensteorin belyser också interna strukturer och arrangemang som kan användas för att utveckla framgångsrika strategier. För denna studie kan kontingensteorin hjälpa till att förstå hur både interna och externa faktorer påverkar SOK:s strategi vid ansökningar om att arrangera OS. Den belyser hur strategi, ledarskap och samverkan har formats utifrån omvärldens krav och organisationens struktur. Teorin ger även insikter om brister i tidigare ansökningar och hur framtida strategier kan anpassas för att öka chanserna till framgång.

2.5 Institutionell teori

Institutionell teori har länge varit viktigt inom idrottsorganisationer, och har bland annat använts för att förstå styrning, förändring, ledarskap, inflytande och globalisering av idrotten (Nite & Edwards, 2021). Dowling et al. (2024) menar att teorin kan hjälpa till att förstå hur individer, exempelvis idrottare eller supportrar, och organisationer, exempelvis lag eller företag, påverkar och påverkas av sociala, politiska och ekonomiska krafter inom idrottsindustrin.

2.5.1 Institutioner

Institutioner kan beskrivas som kulturella, normativa och reglerande system, skapade av individer, som bidrar till att upprätthålla stabilitet och ge mening åt människors sociala beteenden. (Dowling et al., 2024). Organisationer kan institutionaliseras, vilket är den process där evenemang och delar av en formell struktur blir allmänt accepterade och genomförda av organisationer inom ett fält, vilket bidrar till att göra de legitima över tid (Leopkey & Parent, 2012, ; Eriksson-Zetterqvist et al., 2015, s. 286). DiMaggio och Powell (1983) förklarar organisationsfält som de organisationer som tillsammans bildar ett erkänt område inom det institutionella livet. Detta kan vara nyckelleverantörer, konsumenter av resurser och produkter, myndigheter och andra organisationer som producerar liknande tjänster eller produkter. Trycket från konkurrens och kampen för överlevnad får organisationer att titta på andra organisationer som varit framgångsrika inom samma organisationsfält och ta efter deras bästa metoder och strategier (Leopkey & Parent, 2012). Därav kommer organisationer inom samma fält att utveckla likheter och bli mer lika varandra, oavsett hur detta påverkar deras prestation. Detta kallas för isomorfism.

2.5.2 Isomorfism, legitimitet och löskoppling

DiMaggio och Powell (1983) menar att isomorfism kan ske på tre olika sätt: *tvingande* isomorfism, *imiterande* isomorfism samt *normativ* isomorfism. Tvingande isomorfism grundar sig i att organisationer tvingas anpassa sig till externa regler eller krav från maktfulla aktörer, exempelvis politiska beslut. Organisationer har inte mycket annat till val än att följa detta för att överleva och vara konkurrenskraftiga. All isomorfism är däremot inte tvingande (DiMaggio & Powell, 1983). Imiterande isomorfism grundar sig i organisationers osäkerhet. Som resultat börjar organisationen identifiera andra framgångsrika organisationer och väljer att imitera dem. Detta gör man för att försöka uppnå samma framgång som den andra organisationen uppnått. Den tredje formen av isomorfism, normativ isomorfism, grundar sig i professionalisering (DiMaggio & Powell, 1983). Den handlar om att organisationer anpassar sig till gemensamma normer och standarder inom samma fält. Detta sker genom utbildningar, yrkesstandarder eller samarbeten mellan organisationer, där man har en samstämmig bild över hur man gör saker rätt. Det kan kopplas till att SOK börjar likna andra organisationer då de behöver anpassa sig till svenska lagar och regler, men även de regler som IOK har. SOK kan möjligtvis också titta på andra som har lyckats med sina ansökningar, och därefter imitera organisationens struktur och recept.

Dowling et al. (2024) ställer sig frågan kring varför organisationer anpassar sig till andra. Samtidigt menare Nite och Edwards (2021) att organisationer ofta är fast i att implementera klassiska och i många fall utdaterade institutionella koncept, exempelvis genom isomorfism. Zetterqvist et al. (2015, s. 298) menar att institutionell isomorfism bidrar till att skapa framgångsrika och överlevande organisationer. Isomorfism handlar inte om att effektivisera, utan att man genom att bli mer lika varandra snarare ses som legitima, rationella och trovärdiga.

Löskoppling handlar om att det formella kopplas ifrån det som sker i praktiken (Zetterqvist et al., 2015, s. 295). I praktiken innebär detta att en organisation får två strukturer, där den formella lätt kan skifta när lagar, regler eller moden förändras. Den informella organisationen blir istället det som används för att samordna det människor i en organisation gör. Löskoppling innebär att organisationer kan genomföra sina dagliga aktiviteter utan att strikt följa de krav som är kopplade till institutionella normer. Organisationen blir med andra ord mer flexibel (Zetterqvist et al., 2015, s. 295).

3. Metod

Nedan presenteras studiens tillvägagångssätt. Här redogörs för studiens metod samt hur insamling och analys av data har genomförts.

3.1 Kvalitativ metod

Studien använder sig av en kvalitativ metod, med en abduktiv ansats. Valet av kvalitativ metod motiveras av att studien avser att undersöka vad människor tycker och tänker. En kvalitativ studie syftar till att förstå människors åsikter och uppfattningar (Bryman & Bell, 2017, s. 384–385). Det handlar om att se och uppfatta ting ur undersökningspersonernas ögon, med målet att komma under ytan och utanför det uppenbara. När man intar samma synsätt som aktörerna är det möjligt att förstå situationen på ett annorlunda sätt än vad en utomstående gör. Genom en kvalitativ metod är det också möjligt för forskarna att ta upp deskriptiva detaljer, som är fördelaktigt för att kunna skapa en kontextuell förståelse av sociala beteenden (Bryman & Bell, 2017, s. 386).

En abduktiv ansats kan ses som en blandning mellan induktiv och deduktiv ansats, och innebär att författarna skiftar mellan teori och empiri (Suddaby, 2006; Tivenius, 2024, s. 25). Induktiv ansats innebär kortfattat att generera en ny teori, en hypotes eller svara på en forskningsfråga, medan deduktiv ansats innebär att man förklarar det befintliga materialet med hjälp av en teori. Abduktion betraktas som en metod för att utforska och förstå samband, snarare än att enbart fastställa dem. Ett abduktivt tänkande innebär att man söker efter möjliga förklaringar eller omständigheter som kan göra en förvirrande situation mer förståelig, och att göra det oväntade eller förvånande mer självklart eller naturligt (Mantere & Kitokivi, 2013). Den abduktiva ansatsen motiveras av att författarna då kan kombinera empiri och teori för att svara på studiens frågeställning.

3.2 Datainsamling

Under detta avsnitt kommer det redogöras för vilka datainsamlingsmetoder som använts samt hur författarna gått tillväga.

3.2.1 Semistrukturerade intervjuer

Den kvalitativa intervjun kan variera stort i hur intervjuaren väljer att angripa dem (Bryman & Bell, 2017, s. 453). Den kan vara nästan helt ostrukturerad, där intervjuaren enbart använder sig av anteckningar som exempelvis teman. I vissa fall ställer intervjuaren enbart en fråga och låter sedan intervjupersonen associera helt fritt. Annars kan intervjun vara semistrukturerad. Semistrukturerade intervjuer används när syftet är att få en djupare förståelse för respondenternas unika perspektiv istället för ett generaliserat perspektiv (Adeoye-Olatunde & Olenik, 2021). En huvudfördel med denna datainsamlingsmetod är att intervjuaren ges möjlighet och frihet att vrida och vända på frågor och ämnen under intervjun. Detta kan leda till en större förståelse. För denna studie används semistrukturerade intervjuer.

Semistrukturerade intervjuer är användbara vid undersökning av människors uppfattning avseende komplexa problem (Kallio et al., 2016). Fokus kan läggas på dessa problem som är meningsfulla för deltagaren och möjliggör för uttryck av egna uppfattningar. Vid semistrukturerade intervjuer är det centralt att intervjuaren är kunnig inom ämnet samt har god förståelse. Vid dessa intervjuer ska det formuleras en intervjuguide som är ett verktyg vid datainsamling. Guiden består av en frågelista vars syfte är att dra samtalet mot forskningens frågeställning (Kallio et al., 2016). Intervjuguiden ses som flexibel vilket skapar dialog under intervjun samt möjlighet att ändra frågornas ordning. Frågorna i guiden ska vara beskrivande för att få ett så utförligt svar som möjligt. Välformulerade frågor är viktigt och det innebär att dem är deltagarorienterade, ej ledande, tydligt formulerande och öppna. Målet med guiden är att få spontana och djupa svar. Svaren ska speglas mot svarandes personliga känslor och berättelse, utöver detta ska nya koncept uppstå. För att deskriptiva svar ska uppnås behöver frågorna startas med ord som *vad, vem, vart, när, varför och hur* (Kallio et al., 2016).

En semistrukturerad intervju kan bestå av olika former av frågor, huvudfrågor samt uppföljningsfrågor (Kallio et al., 2016). Huvudfrågor avser huvudtemat med forskningen där man skapar utrymme för respondenten att tala öppet om dess upplevelser och åsikter. Uppföljningsfrågor används för att underlätta huvudtemat för svarande att förstå samt dirigera konversationen till forskningsämnet. Målet är att uppnå ett flyt i samtalet samt skapa exakt och optimal information. Uppföljningsfrågor kan vara förbestämda eller spontana beroende på

svaren som kommer. Förbestämda uppföljningsfrågor kan vara fördelaktiga vid ökning av konsekvens om det är fler som intervjuar. Spontana uppföljningsfrågor hjälper till att utveckla om man som intervjuare vill ha ännu mer djupa svar vid specifika ämnen (Kallio et al., 2016).

Fysiska intervjuer sker när intervjuare och respondent träffas (Opdenaaker, 2006). Denna intervjutyp gör att intervjuarna kan få en uppfattning gällande kroppsspråk, vilket ger extra information utöver vad som sägs. Risker med fysiska intervjuer är att kroppsspråk kan misstolkas eller övertolkas. Detta kan leda till att intervjuaren påverkar svaren omedvetet. Om det inte är möjligt att genomföra intervjun fysiskt kan den istället genomföras på distans (Bryman & Bell, 2024, s. 405-406). Detta kan göras på tre sätt, telefonintervju, onlineintervju samt videointervju. Telefonintervjuer kan vara användbara när det finns grupper som är svåra att nå samt vara mer effektiva om det är känsliga frågor. Däremot är telefonintervjuer inte lämplig för långa intervjuer. Onlineintervjuer kan användas för att samla in data från deltagare som är på annan geografisk plats. Det är dessutom enkelt att transkribera intervjuerna då man kan kopiera data från chatten direkt till ett annat program. En problematik med intervjuformen är att det inte förekommer någon social interaktion mellan respondent och forskare.

Videointervjuer har flertalet fördelar. Det har dels inga geografiska begränsningar och kan spara tid. Intervjuformen skapar också möjligheten att skapa relation och fånga upp icke-verbala signaler (Bryman & Bell, 2024, s. 405-406).

Vid insamling av empiri kommer det genomföras fysiska intervjuer samt videointervjuer. Valen att genomföra intervjuerna på detta vis motiveras av möjligheten att skapa relationer samt det faktum att man kan se hur respondenten reagerar. Dessa intervjuer kommer vara med personer som varit inblandad i olika ansökningsprocesser av OS, både personer inom SOK, men även andra nyckelpersoner. Detta i syfte att få en bredare bild.

3.2.2 Innehållsanalys

Innehållsanalys är en form som används vid insamling av data (Bryman & Bell, 2017, s.290). Detta används på ett replikerbart och kvantifierbart sätt där man utgår ifrån kategorier och strikthet.

Systematik och objektivitet är centrala begrepp kring denna datainsamlingsmetod (Bryman & Bell, 2017, s.290). Genom objektivitet vill man minska så många störningsmoment som möjligt samt att objektivitet byggs på kategorisering av råmaterial vilket ska leda till att forskarnas värderingar inte stör processen. Systematik innebär bestämmande av regler på ett

konsekvent vis där syftet är att minska felkällor. Det är viktigt att frågeställningar är precisa och konkreta vilket bidrar till hur man väljer att gå tillväga gällande undersökningsmaterial.

Att kolla på specifika tidpunkter och urval är av stor vikt för analysen, även specifika händelser kan vara av intresse (Bryman & Bell 2017, s.292). I detta fall gällande OS-ansökningar blir det intressant att kolla på dem specifika åren som har valts ut för att undersöka, samt olika händelser under dessa perioder. Det blir även spännande att se om processerna har ändrats och hur det har ändrats beroende på åren. Det är även av intresse att undersöka vilka aktörer som kommenterar (Bryman & Bell, 2017, s.293). I denna studies fall avser det vilka personer som varit inblandade i processerna och om det ändrats med åren, men även om IOK har ändrat reglementen och förhållningssätt. Ämnen och teman är något att ha i åtanke, samt om vilka ämnen som nämns och varför. Detta hjälper studien att skapa en tydlighet kring OS-ansökningarna. Disposition är en annan viktig del kring innehållsanalys (Bryman & Bell, 2017, s.295). Utifrån detta skapas det positiva och negativa uppfattningar, detta leder till utforskning av idéer.

Efter iakttagande av ovanstående delar sker bedömning, vilket görs via kodning. Två delar spelar in vid kodning. Första är kodningsscheman vilket innebär att information som undersökts förs in i ett schema (Bryman & Bell, 2017, s.296). Den andra delen avser att upprätta en manual där syftet är att överge instruktioner till kodare, att vara specifik blir viktigt (Bryman & Bell, 2017, s.298). Manualinnehållet ska bestå av viktiga dimensioner och kategorier.

Innehållsanalysen utgår ifrån dokument som författarna tagit del av från SOK där tidigare ansökningar gjorts samt utvärderats. Vissa av dessa dokument är vid publicering ej ännu offentliga för allmänheten. Dessutom används dokument från IOK:s hemsida, som behandlar bland annat ansökningsprocesser och utvärderingar kring de. Utöver dessa dokument kommer studien även kolla på tidigare forskning som är av relevans för ämnet.

3.2.3 Sekundärdata

Sekundärdata handlar om användandet av existerande data för att finna svar på frågor som skiljer sig från originalverket (Tripathy, 2013). Exempel på sekundärdata är stora enkäter men även data insamlad på egen hand. Data som samlas in ska vara adekvat och relevant (Tripathy, 2013).

Sekundärdata möjliggör forskare att använda befintliga data vid undersökning av nya och innovativa forskningsfrågor utan att samla in nya primärdata (Hailey, 2024). Den formen är bra att använda vid stor datainsamling, olika populationer, svår fångad population samt sårbar population. Denna form är kostnads och tidseffektiv samt ett praktiskt val för att främja kunskap. Det är centralt att granska studiedesign och metodavsnitt i tillgängliga dokument vilket hjälper till att förstå datastrukturen och urvalsdesign. Att visa upp transparens är av stor vikt (Hailey, 2024).

Sekundärdatan är hämtad från flertalet dokument från SOK och IOK. Ett av dokumenten är en intern rapport från SOK som inte är publicerat. Detta dokument fick författarna tillgång till, men eftersom det inte är publicerat skulle det behandlas konfidentiellt och finns därför inte med i referenslistan.

3.3 Urval

Målstyrt urval är en vanlig metod inom kvalitativa studier för att identifiera och välja informanter med hög informationsrikedom, vilket möjliggör en effektiv användning av begränsade resurser (Palinkas et al., 2015). Det är centralt att man väljer ut personer som är kunniga, erfarna, tillgängliga, villiga att delta samt besitter förmågan att kommunicera sina egna uppfattningar och känslor på ett reflekterande vis. Syftet med denna metod är att maximera effektivitet och validitet. Ett målstyrt urval måste vara konsekvent i samklang med mål och antaganden som finns inom vald metod. Kvalitativa metoder lägger stort vikt vid att skapa en förståelse genom fortsättning av urvalet tills ingen ny väsentlig information uppstår.

Personerna som valts ut är människor som på något vis varit inblandade i ansökningsprocesser till OS. Det kommer vara omöjligt för författarna att kunna få tag på alla personer som varit involverade i processerna sedan 1984 och därmed har fokus framförallt legat på de senare ansökningarna. Det underlättar då det är närmare i tid samt att dessa personer varit kontaktbara. Även externa personer har valts ut, det vill säga folk utanför SOK som har varit inblandade i processen då det kan ge en intressant inblick från ett annat perspektiv. De intervjuade har haft olika roller i ansökningsprocessen. En av respondenterna har vid ansökan varit ordförande, en annan styrelseledamot, en verksamhetschef och en har varit generalsekreterare.

3.4 Genomförande

3.4.1 Genomförande av intervjuer

Nedan följer en tabell som illustrerar hur och när respektive intervju ägt rum. Dessutom presenteras intervjuens varaktighet.

Tabell 1 – Förteckning över studiens respondenter

Respondent	Intervjuform	Datum & tid	Varaktighet
Respondent 1	Fysisk	2025/04/14 kl. 09:00	1 timme
Respondent 2	Video	2025/04/14 kl. 16:00	30 minuter
Respondent 3	Video	2025/04/21 kl. 09:00	40 minuter
Respondent 4	Video	2025/04/22 kl. 13.15	1 timme 20 minuter

Av de genomförda intervjuerna genomfördes en (1) på plats, där respondenterna mötte författarna på överenskommen fysisk plats. Tre (3) intervjuer genomfördes via videosamtal, vilket valdes av två huvudsakliga skäl, dels för att geografiska avstånd försvårade möjligheten till fysiska möten, dels för att tillgodose respondenternas möjlighet att medverka trots tidsmässiga begränsningar i deras scheman.

Till att börja med kontaktades respondenterna via mejl där de informerades om studiens övergripande syfte och om intervjuens upplägg. Vid positivt svar och intresse av att delta återkom författarna med förslag på möjliga dagar och tider för intervjuerna. Respondenterna fick även möjlighet att välja om de önskade genomföra intervjun fysiskt eller via videosamtal. För de som valde videosamtal skickades därefter en möteslänk för ett tidsbestämt möte via Microsoft Teams.

Intervjuerna inleddes med att respondenterna tillfrågades om de godkände att intervjun spelades in för att säkerställa korrekt dokumentation av samtalet. Därefter presenterade författarna studiens syfte och gav en kort översikt av intervjuens struktur, inklusive en förklaring av vilken typ av frågor som skulle ställas och hur insamlad data skulle användas och hanteras i enlighet med etiska riktlinjer. Dem etiska riktlinjer bestod av återupprepande av anonymisering samt att uppgifterna endast kommer behandlas av författarna. En av respondenterna hade en önskan om att inte bli citerad, vilket har beaktats i rapportering av resultat och analys.

Själva intervjun följde en i förväg framtagna intervjuguide som struktur för samtalet, vilket gav utrymme för både fördjupade frågor och utvecklade resonemang från respondenternas sida. Under intervjun var båda författarna aktiva, där en av dem huvudsakligen ställde frågor och ledde samtalet medan den andra fokuserade på att föra anteckningar och säkerställa att eventuella uppföljningsfrågor kunde ställas. Denna uppdelning säkerställde att intervjun blev både fokuserad och flexibel samtidigt som viktig information dokumenterades noggrant.

3.4.2 Operationalisering av intervjuguide

Här presenteras studiens intervjuguide samt vad syftet med respektive fråga är.

Tabell 2 - Egen bearbetning – Operationaliseringsschema över studiens intervjuguide

Nr	Fråga	Syfte
1	<i>Kan du berätta om din roll i Sveriges OS-ansökningar och hur du har varit involverad i processen?</i>	Uppvärmningsfråga.
2	<i>Vilka motiv eller drivkrafter har enligt dig legat bakom Sveriges vilja att arrangera OS?</i>	Undersöker varför man vill ansöka om OS.
3	<i>Hur upplever du att Sveriges kulturella och samhällseliga värderingar har påverkat hur ansökningarna utformats?</i>	Undersöker hur svenska värderingar har påverkat ansökningarnas utformning och Sveriges framställning som potentiell värdnation.
4	<i>Vilka aktörer har varit centrala i ansökningsprocessen, och hur har samarbetet mellan dem fungerat?</i>	Syftet är att undersöka olika intressenters påverkan under och i utfallet av processen.
5	<i>Hur ser du på relationen mellan SOK och IOK?</i>	Syftar till att skapa en större förståelse till relationen mellan parterna.
6	<i>Hur upplever du kravet från IOK på statliga garantier – och hur har det påverkat Sveriges möjligheter att ansöka om att arrangera OS?</i>	Undersöker ekonomiska faktorer kring ansökningar och vilken påverkan har på utfallet.
7	<i>Har Sveriges strategi förändrats i takt med förändrade krav och prioriteringar från IOK, och hur har det skett?</i>	Undersöker om Sverige ändrat sitt tillvägagångssätt mellan olika ansökningar.
8	<i>Vad ser du som Sveriges främsta möjligheter och utmaningar i framtida ansökningar om att arrangera OS?</i>	Låter respondenten tänka fritt kring framtida möjligheter och utmaningar för svenska OS-ansökningar.

3.5 Analysmetod

Den här delen har som mål att beskriva och förtydliga den metod och det arbetssätt som har använts för att analysera det insamlade materialet i studien.

3.5.1 Tematisk analys

Efter att empiri samlats in genom tidigare nämnda metoder, kommer den att analyseras och bearbetas genom en tematisk analys. En tematisk analys används för att undersöka och förstå fenomen utifrån en definierad grupp (Tivenius, 2024, s. 17). Det är en metod för att identifiera och analysera mönster inom kvalitativ forskning (Clarke & Braun, 2013). Tematisk analys är en flexibel metod som fungerar för många olika typer av forskningsfrågor, från att undersöka människors upplevelser och förståelser till att analysera hur specifika fenomen representeras och formas i olika sammanhang. Metoden kan användas för att analysera olika typer av data, exempelvis sekundära källor som medier eller transkriptioner från fokusgrupper och intervjuer. Den är också användbar för både stora och små datamängder och kan tillämpas för att göra analyser som är antingen datadrivna eller teoridrivna (Clarke & Braun, 2013). En styrka med tematisk analys är att resultaten kan uttryckas generellt (Tivenius, 2024, s. 24).

3.5.2 Tillämpning av tematisk analys

Braun och Clarke (2006) förklarar sex olika faser inom tematisk analys: bekanta sig med din data, kodning, sökande av teman, granska teman, definiera och namnge teman samt skapa rapporten. Dessa faser bör ses som en rekursiv process, och inte en linjär process som måste följas till punkt och pricka. Man kan med andra ord gå vidare till nästa fas utan att ha slutfört den föregående fasen.

Första fasen handlar om att bekanta sig med den data som har samlats in (Braun & Clarke, 2006). Denna fas är viktig vid alla former av kvalitativa undersökningar. Fasen är avgörande för att få en djupare förståelse, identifiera teman samt upptäcka eventuella avvikelser innan själva analysen inleds. Att bekanta sig med datan handlar alltså om att gå igenom datan innan analysen, detta ska helst göras flera gånger.

Nästa fas i en tematisk analys är att koda den redan insamlade empirin (Braun & Clarke, 2006). Kodning av empirin innebär att man delar upp den i mindre delar, vilket kan handla om enskilda ord, meningar eller stycken. Detta gör man för att enklare särskilja de olika delarna och förenkla undersökningen och analysen av materialet.

Fas tre handlar om att söka efter teman (Braun & Clarke, 2006). Teman är sammanhängande mönster i datan som är av relevans för studien. Att hitta temat är en aktiv process och det finns inget rätt svar i datan. Det är författarna själva som tar fram de teman som de tycker är viktiga.

Fjärde fasen är att granska de teman som man funnit (Braun & Clarke, 2006). Detta gör man för att säkerställa att de teman som man identifierat är av relevans för studien. Vissa teman kanske är för lika varandra och bör sättas ihop till ett, medan andra är för breda och bör delas upp i flera.

När författarna har granskat alla teman är det dags att definiera och namnge de utvalda temana (Braun & Clarke, 2006). Detta innebär att författarna ger respektive tema ett namn samt skriver en detaljerad analys om det. Utöver att hitta en berättelse för varje tema, är det också viktigt att tänka på hur varje tema passar in i den större bilden av den insamlade datan och kopplar till studiens frågeställningar. När man namnger varje tema är det viktigt att de är korta, tydliga och snabbt ger läsaren en uppfattning om vad temat handlar om.

I den sista fasen dokumenteras de resultat som forskarna har nått (Braun & Clarke, 2006). Här handlar det om att integrera resultaten från den analytiska delen med den insamlade empirin. Det ska vara tydligt att svaren kan kopplas till den empiri som de olika temana är baserad på.

3.6 Trovärdighet och autencitet

Forskarna Guba och Lincoln anser att det är nödvändigt att formulera flertalet begrepp än endast reliabilitet och validitet (Bryman & Bell, 2017, s.380). Det främsta syftet till detta är forskarnas uppfattning att det finns flertalet beskrivningar av verkligheten.

3.6.1 Tillförlitlighet

För att skapa tillförlitlighet krävs att forskning genomförs genom regler som finns tillgänglig samt rapportering av resultat till personer som är en del av den sociala verkligheten (Bryman & Bell, 2017, s.381). Det är viktigt att forskaren bekräftar verkligheten på ett korrekt vis.

Genom ständig diskussion och reflektionen styrks tillförlitligheten i studien. Studiens tillförlitlighet stärks ytterligare av valet av tematisk analys. Tivenius (2024, s. 24) förklarar att i en tematisk analys är slumpens betydelse minimal. Trots att slumpen är där och försöker försvåra, är den utan betydelse. Detta menar han stärker studiens trovärdighet.

3.6.2 Överförbarhet

Kvalitativ forskning handlar oftast om att studera mindre grupper eller individer med vissa gemensamma egenskaper, och resultaten får då fokus på det mer kontextuellt unika (Bryman & Bell, 2017, s. 382). Överförbarheten handlar om studiens förmåga att i annan kontext eller situation ge jämförbara resultat. För att göra detta kan man använda sig av något som kallas för *thick descriptions*. Det handlar om att ge fylliga och deskriptiva detaljer om det som ingår i en kultur. Med hjälp av detta skapas en form av databas som kan användas för att bedöma hur överförbara resultaten är till andra miljöer.

Överförbarheten i denna studie styrks via dokumentation av metod och process på ett tydligt vis. Syftet är att andra forskare ska kunna göra en liknande studie samt få jämförbara resultat. Studiens intervjuguide är dessutom skapt för användning i andra studier vilket leder till en ökad överförbarhet. För att lyckas med detta krävs endast ett fåtal justeringar som att exempelvis byta från SOK till något annat land eller om man möjligen vill byta till något annat mega-event som till exempel fotbolls-VM. Sekundärdata blir möjlig att replikera vid byte av land och dess internationella kommitté.

3.6.3 Pålitlighet

Pålitlighet kan jämföras med begreppet reliabilitet och handlar om att forskarna ska anta ett granskande synsätt (Bryman & Bell, 2017, s. 382). Detta innebär att forskarna skapar en fullständig och tillgänglig redogörelse av forskningsprocessens alla faser, allt från formulering av forskningsfrågor till beslut angående dataanalysen. Granskare och revisorer kan under studiens gång bedöma kvaliteten för att öka studiens pålitlighet.

För att öka studiens pålitlighet har flertalet metoder använts. Intervjuer har gjorts bland personer med olika bakgrund, men även datainsamling gällande innehållsanalys och sekundärdata. Intervjufrågorna är utformade från studiens syfte, frågeställningar och teorier. I det här fallet ska studien med teorier besvara hur faktorer påverkar OS-ansökningar samt internationella relationer och dess påverkan. Intervjuguiden formas utifrån detta syfte. Med tanke på studiens specifika fall där ett mindre urval används kan pålitligheten ifrågasättas. Även fast urvalet är litet kan djupgående intervjuer skapa förståelse och bidra till specifika och detaljerade erfarenheter vilket bidrar till validitet. Varje intervjuperson ska ge en så generaliserbar bild som möjligt kring frågeställningen.

3.6.4 Konfirmering

Konfirmering handlar om att forskaren ska kunna säkerställa att denne agerat i god tro (Bryman & Bell, 2017, s. 382-383). Detta innebär att det ska vara uppenbart att forskaren inte haft några personliga värderingar eller på något vis påverkat utförandet och slutsatserna från undersökningen.

För att stärka konfirmeringen redovisas metod och process noggrant, detta inklusive insamling och analys av data. Detta för att det ska vara möjligt för utomstående att granska och förstå hur resultaten har tagits fram.

3.6.5 Autencitet

Autencitet handlar om att säkerställa att forskningen är trovärdig och representerar de perspektiv och verkligheter som studeras på ett rättvist och etisk sätt (Bryman & Bell, 2017, s. 383). Forskningen ska inte enbart spegla deltagarnas upplevelser, utan också bidra till en djupare förståelse av dessa. Autencitet delas in i olika kriterier, bland annat rättvis bild, som innebär en balanserad representation av olika åsikter och röster. Ett annat kriterium är ontologisk autencitet som syftar till att deltagarna genom forskningen får en bättre förståelse för sin egen verklighet. Katalytisk autencitet innebär att forskningen kan inspirera deltagarna till förändring eller handling. Detta kriterium lyfter vikten av att forskningen är meningsfull och engagerande för de berörda (Bryman & Bell, 2017, s. 383).

Det används ett urval med målet att ha en rättvis representation. Människor från olika delar av ansökningsprocessen och med olika roller intervjuas.

4. Resultat och analys

I detta avsnitt presenteras och analyseras den insamlade empirin från studiens valda metoder: semistrukturerade intervjuer, innehållsanalys samt sekundärdata, i relation till studiens valda teorier. Detta presenteras i identifierade teman och subteman.

4.1 Motiv för att ansöka om att arrangera OS

För att förstå Sveriges beslut att ansöka om att arrangera ett vinter-OS är det viktigt att belysa de drivkrafter som påverkar och styr processen bakom sådana beslut. Dessa motiv är ofta komplexa och består av både idrottsliga, politiska, ekonomiska och samhälleliga överväganden.

“Först och främst det idrottsliga” - Respondent 1.

Respondent 1 nämner storleken av vinter OS och hur mycket människor som är intresserade av evenemanget, men även hur duktiga Sverige är på att arrangera mästerskap samt stoltheten som atleter upplever att få utöva sin idrott på hemmaplan. “Det samlar ju Sverige” är en annan anledning. En sista anledning citeras nedanför.

“Vi är faktiskt den i särklass mest framgångsrika vinternationen som inte någonsin arrangerat ett vinter-OS” – Respondent 1.

Respondent 2 anser att det finns flertalet anledningar till att Sverige ansöker om ett vinter OS, en är att Sverige anses vara ett starkt idrottsland med en vana att arrangera stora internationella tävlingar. Det finns även ett tryck utifrån att Sverige ska ansöka, exempelvis från internationella förbund, delar av IOK och idrottsledare inom Sverige med poster på specialidrottsförbund. Utöver ovan nämnda aktörer är kommersiella intressenter, näringslivet, städer, kandidatstäder positiva till en ansökan. Respondenten vill förtydliga att det börjar med idrottsrörelsen och idrottsförbunden. Dessutom menar respondent 4 att när man blir bortbjuden på fest hela tiden så vill man bjuda tillbaka någon gång.

OS är ett verktyg att förena landet och något som skulle behövas. Ett OS kan skapa enighet och stolthet. Att ge möjligheten för svenskar att få möjlighet att gå på OS är en annan drivkraft. Det hade även varit bra för den svenska ekonomin, folk kommer hit och spenderar pengar och om Sverige inte får arrangera görs det av på någon annan plats. Pengar görs av innan, under och lite efter.

“För att vi kan komma längre fram i elitidrottsfrågorna. Och då är OS på hemmaplan en fantastisk hävstång för att få fokus på elitfrågorna för ökade satsningar” - Respondent 3.

Internationella idrottsevenemang skapar glädje och underhållning för många (Riksidrottsförbundet, u.å). Det ger nationella idrottare en möjlighet att tävla mot de allra bästa på sin hemmaplan och inför sin egen hemmapublik. Men det ger mer än så. Det utvecklar, engagerar och stärker hela landet. Evenemangen skapar tillväxt, tillfällen för människor att mötas och är bidragande till hållbar utveckling. Ett internationellt evenemang har förmågan att bidra till att skapa identitet, glädje, gemenskap och stolthet över ett land.

Ett svenskt OS skulle kunna skapa många långsiktiga effekter för det svenska samhället (SOK, 2023). Dels kan ett sådant evenemang fungera som en katalysator för folkhälsan. Även fast det är svårt att bevisa direkta samband mellan olympiska spel och ökad idrottsaktivitet, hade en sådan satsning haft parallella satsningar för en ökad folkhälsa. Utöver folkhälsan är en möjlig långsiktig effekt ett ökat engagemang och brobyggande i samhället. Genom medvetna satsningar hade ett OS i Sverige involverat satsningar på människor med olika bakgrund och i olika åldrar. Spelen skapar möjligheter för människor att bättra sina språkkunskaper, lägga en stark merit på sitt CV och skapa internationella kontakter.

“Vår bild av att vara en idrottsnation och synen att det skulle kunna stimulera svenskar att vara stolta svenskar men också barn och ungdomar” - Respondent 4.

OS kan vara ett verktyg att få ungdomar att börja eller fortsätta idrotta samt att ett OS skulle var positivt för Sverige bilden menar respondent 4. Respondent 1 lyfter pingisframgångarna från OS 2024 och vilken påverkan det haft på pingisintresset hos barn och ungdomar. Detta har lett till att pingishallarna är fulla och tusentals barn står i kö för att få spela pingis.

4.2 Den olympiska rörelsen

Den olympiska rörelsen består av tre grupper (SOK, u.å.-a). Den första av dessa är IOK. IOK:s uppdrag är att säkerställa att de olympiska spelen firas som en symbol för de grundläggande värdena och idéerna inom den olympiska rörelsen. Spelen ska vara en inspirationskälla för fler att vilja vara en del av rörelsen. Därefter kommer de Internationella Specialidrottsförbunden. Dessa förbund administrerar en eller flera idrotter på världsnivå och har som ansvar att leda och övervaka aktiviteterna inom sina olika grenar. För att förbunden ska bli erkända av IOK krävs det att de håller sig inom regelverket för den Olympiska

Chartern. Till sist kommer de Nationella Olympiska Kommittéerna, NOK. NOK har som huvuduppgift att utveckla, sprida och värna den olympiska rörelsen i sitt land. Kommittén är den enda organisationen som kan utse vilken stad i landet som ska ansöka om att arrangera ett OS. Dessutom har kommittén som uppgift att utse vilka som ska representera respektive land vid OS. Sveriges svar på NOK är Sveriges Olympiska Kommitté, SOK (SOK, u.å.-a).

4.3 Olympic Agenda 2020

Olympic Agenda 2020 består av 40 rekommendationer som syftar till att skydda de grundläggande olympiska idealen och samtidigt öka idrottens positiva påverkan på samhället (IOK, 2021). De 40 rekommendationerna fungerar som pusselbitar, och när alla bitar sitter samman kommer en bild fram i vilken riktning man ska röra sig för att säkerställa de olympiska spelens framgång. Rekommendationerna är ihopsatta av 14 arbetsgrupper och godkändes under IOK:s 127:e session år 2014. Olympic Agenda 2020 består bland annat av nya rekommendationer för ansökningsprocessen. Denna användes för första gången inför ansökningsprocessen för OS 2024. En del av rekommendationerna kunde dock ses redan inför processerna kring OS 2022.

För ansökningsprocessen skapar Olympic Agenda 2020 en möjlighet att analysera och granska styrkor, svagheter, möjligheter och hot kring ansökningsprocessen (IOK, 2021). Detta för att säkerställa att det är attraktivt och hållbart att ansöka om att få arrangera OS. Det handlar dels om att ansökningsprocessen ska formas som en inbjudan av IOK. IOK ska bjuda in potentiella arrangörstäder att presentera sina olympiska projekt, så att de bäst matchar deras sportsliga, ekonomiska, sociala och miljömässigt långsiktiga utvecklingsplaner. Rekommendationerna innefattar bland annat att IOK ska erbjuda en assisterande fas, där ansökande städer får rådgivning av IOK kring ansökningsprocessen. IOK ska dessutom främja användandet av redan existerande samt temporära faciliteter. En ny del är också att IOK ska tillåta att vissa tävlingar arrangeras utanför värdstaden, och i vissa exceptionella fall utanför värdlandet. Främsta anledningen till detta är av hållbarhetsskäl (IOK, 2021).

För ansökningsprocessen, är en rekommendation att IOK ska assistera kandidatstäderna för att minska kostnaderna vid ansökning om OS (IOK, 2021). Detta ska göras dels genom att minska antalet tillfällen och till vilka som kandidatstäderna presenterar sina ansökningar, dels genom att IOK tar över en del kostnader, bland annat kostnader i samband med presentationerna.

4.4 Ansökningsprocessen

Ansökningsprocessen har ofta varit en dyr historia för värdstäder och därmed valde IOK att inför valet av värdstad 2026 ändra förutsättningar (IOK, 2023b). De bakomliggande orsakerna till denna förändring var flera. Tidigare ansökningsprocesser ansågs vara alltför kostsamma, där kandidaturer resulterade i att städer spenderade enorma summor och ofta försökte buda över sina konkurrenter ekonomiskt. Utöver detta identifierades etiska problem i form av aggressiv lobbyism, vilket också bidrog till ett ifrågasättande av processen. Ytterligare en komplikation var att förlorande städer ofta avskräcktes från att återigen delta i ansökningsförfarandet. Dessa faktorer sammanlagt resulterade i minskat förtroende från allmänheten för den olympiska rörelsen, vilket ytterligare försvårade för städer att säkra statliga garantier och bidrog till att många länder drog sig ur ansökningsprocessen redan i ett tidigt skede. Den nya processen grundar sig i Olympic Agenda 2020 som i sin tur är designad för att reflektera de nya moderna prioriteringarna i den olympiska rörelsen (IOK, 2023b).

4.4.1 Den gamla processen

Den gamla ansökningsprocessen bestod av två faser, ansökningsfasen och kandidaturfasen (Köneck & de Nooij, 2017). I ansökningsprocessen anmälde städer sitt intresse till att vara värd, och ländernas NOK valde ut vilken stad som skulle få vara med och ansöka om spelen. I samma fas skulle kommittéerna för respektive land lämna in en ansökningsfil, något man kallar för "Mini Bid Book". När detta var gjort valde IOK:s styrelse ut kandidatstäder, som följde med in i fas två. Det första steget i kandidaturfasen var att lämna in en kandidaturfil, en "Bid Book". Det sista steget var att IOK:s medlemmar röstar om vilken av städerna från kandidaturfasen som fick äran att arrangera OS (Köneck & de Nooij, 2017).

4.4.2 Den nya processen

Den nya ansökningsprocessen är uppdelad i tre steg (IOK, 2023b). Det första steget handlar om ett informellt utbyte, där IOK undersöker intresset hos möjliga värdstäder för OS. Detta steg kräver inga resurser och skyldigheter, utan handlar om att ställa frågor till IOK och få vägledning om processen. Steg två är en fortsatt dialog. Detta är ett steg där IOK hjälper intresserade värdar att utveckla ansökningar och tidsramar som ligger i linje med landets långsiktiga utvecklingsmål. Detta steg är inte bindande och inte tidsspecifikt. Det tredje steget är en målinriktad dialog. Här väljer IOK de bästa kandidaterna, vilket görs baserat på de tidigare stegen. IOK arbetar sedan med sina föredragna kandidater för att utveckla det bästa möjliga förslaget, där detaljerade aspekter såsom logistik, säkerhet, hållbarhet och

infrastruktur granskas. Detta steg görs för att säkerställa att staden är väl förberedd och att ansökan är genomarbetad. Till sist ska en omröstning ske, dit de värdar som tagit sig till tredje steget blir inbjudna för att presentera sina alternativ. Detta sker vid två tillfällen, först vid ett samrådsmöte och sedan vid valtillfället, där den slutgiltiga presentationen sker. När detta är gjort och valet av arrangörstad presenterad, skriver vinnaren av omröstningen samt IOK under ett "Olympic Host Contract", som innebär att kandidaten får arrangera OS (IOK, 2023b).

4.4.3 Sveriges ansökan 2026

Ett konkret fall gällande svenska ansökan är vinter OS 2026, den gick till på följande vis. Sommaren 2017 kom IOK med riktlinjer gällande tidsplan och ekonomiska faktorer (SOK, 2018). Under hösten och vintern 2017 kom IOK med mer information kring ansökningsprocessen och en dialog med intresserade städer påbörjas. I november anmälde Stockholm sig som en intresserad stad och expertgrupper hjälpte till att skraddarsy en plan som passar Stockholm. Våren 2018 innebar slutdatum för kandidatur och under hösten valde IOK vilka kandidater som tagit sig vidare. Våren 2019 tas det fram ett ansökningsunderlag, "Candidature File" till IOK och experter besöker olika städer för utvärdering. Vid sommaren samma år beslutar IOK vilken stad som får arrangera vinter-OS och Paralympics 2026 (SOK, 2018).

4.5 Politik

Politiken har i studien framgått som en av de viktigaste intressenterna och denna aktör sitter inne på stor makt för utfallen. Tidigare forskning visar att politisk support och regeringens engagemang är avgörande för att säkerställa resurser och skapa en stabil grund för ansökningsprocessen (Westerbeek et al., 2002). Enligt stakeholderteorin är det viktigt att skapa värden för olika aktörer och säkerställa ett effektivt samarbete mellan dessa, särskilt vid mega-event där många intressenter är involverade (Mahajan et al., 2023; Leopkey & Parent, 2015). I detta fall har den bristande inblandningen från politiken, exempelvis Stockholm stads förhållande till OS-ansökan 2026 eller politikernas syn på en ansökan för OS 2022, visat på en avsaknad av långsiktig regeringspolitik och stabilitet, vilket minskat Sveriges trovärdighet inför IOK. Som påpekats av flertalet respondenter, har statliga garantier och politiskt engagemang saknats vilket påverkat ansökningar negativt.

4.5.1 Politiskt stöd och samarbete

“Politikerna ser bara OS som ett möjligt sätt att förlora ett val.” - Respondent 3.

Ansökan för vinter OS 2022 var en kort process (Paulsson & Alm, 2020). Politiker ansåg att det var en alldeles för stor ekonomisk och politisk risk att anordna spelen. Man menade att de eventuella politiska förlusterna vägde tyngre än eventuella politiska vinster, och att eventuella risker inte blir jämnt fördelade. Politikerna ville inte vara ansvariga för ett OS då de förutspådde att spelen skulle bli kostsamma, med många risker och de ansåg dessutom att chansen att vinna röster för nästkommande val var väldigt små.

“Vi tänkte att står vi bara kvar som den här skridskoåkaren från Korea, short track, så kommer vi att ha en väldigt god chans att få det här” - Respondent 3.

Ovanstående citat syftar till en sydkorean som tävlade i short track, en skridskogren i vinter-OS. När tävlande framför krockade låg spelplanen öppen och koreanen såg sin chans och tog den vilket renderade i guld.

Enligt respondent 3 började processen för OS 2026 med att Stockholm först ville arrangera, men de drog sig ur och då tog idrotten över istället. Dessvärre fanns inget stort intresse från politiken och idrotten valde att chansa för att det var endast ett fåtal andra kandidater.

“Vi har nog saknat det politiska tydliga stödet” - Respondent 1.

Respondent 2 anser att den stora utmaningen med OS-ansökningarna handlar om det politiska stödet. Ett tillräckligt konkret politiskt engagemang har inte kunnat påvisas, vilket respondenten menar har lett till att IOK inte betraktar Sverige som en seriös kandidat som är beredd att ta processen hela vägen. Respondenten poängterar vikten av en tydlig evenemangsstrategi och att det i strategin måste stå att en garanti eller försäkring måste ingå vid ansökan. Att få gehör för detta har varit svårt, och om Sverige någonsin ska få bedriva ett OS menar respondenten att detta krävs. Respondenten använder Hockey-VM som ett exempel på utmaningarna med politiskt stöd, som genomförs utan statlig finansiering. Det illustrerar hur politiken i viss mån undviker att ta större ansvar för idrottsprojekt. Den nuvarande lösningen tycks vara att lösningar ska hittas med så lite inblandning som möjligt av staten. Detta belyser att Sverige hittills har saknat politiska initiativ för större idrottsprojekt. Detta nämndes även efter OS-ansökan 2030 (Intern rapport, 2024). Där menar man att Sverige behöver en nationell strategi för stora evenemang. Denna strategi bör inkludera en

beskrivning över en utökad samverkan mellan näringsliv, politik och idrott som är till nytta för samtliga parter.

“Det som skiljde 2030-kandidaturen från de jag tidigare upplevt, inte minst 2026, det var att den här gången så hade vi dels politiken med oss på ett sätt som vi inte haft förut”-

Respondent 1.

Respondent 1 är tydlig med att vid ansökan 2030 hade SOK politiken med sig redan från början. Utöver politiken var även näringslivet och folket villiga att arrangera vinter OS vilket gjorde att SOK stod mycket starkare 2030. Respondenten lägger tyngd vid att man måste ha ett brett samarbete med regering och opposition eftersom processen är lång.

Respondent 3 poängterar ansökningsprocessen för vinter-OS 2026 och samarbetet med Åre som fungerade mycket väl, men Stockholm stad hade svårt att enas kring OS som idé. Det bristande stödet från huvudstaden påverkade ansökan negativt. *“Där fastnade vi i den interna politiken i Stockholm”*. Enligt respondenten var en statlig ekonomisk garanti avgörande, men *“vi hade behövt börja tidigare och mer på traditionellt sätt försöka få loss en ekonomisk garanti från staten.”* I stället försökte man engagera näringslivet, vilket inte lyckades. *“Så det är bättre och enklare att låta regeringen och staten göra det och sedan i efterhand plocka in pengar från näringslivet.”* Grundläggande förankring saknades, och näringslivet involverades för sent (SOK, 2020).

Flera kommuner var positiva till ett OS anser respondent 4. *“Åre var ju premium, samarbetspartner kan man väl säga.”* Ett mästerskap hade inneburit stora vinster för Åre, Botkyrka och Solna i form av turism och anläggningsutveckling. Falun uttryckte däremot missnöje över att skidskytte inte placerades där. Problemen låg främst hos Stockholm stad. *“Vi fick ju aldrig Stockholms kommun hela vägen med.”* En politisk oenighet ledde till en svag kompromiss: *“Ni får hyra lokalerna i Stockholm, men vi tänker inte lägga två strån i kors för själva evenemanget. Ni får hyra till marknadspris.”* Detta ogästvänliga bemötande stack i ögonen på IOK, särskilt eftersom borgmästaren inte ville ha ett OS. Enligt respondent 4 var detta en av huvudorsakerna till att Sverige inte fick OS. Även det långdragna regeringsbildandet 2018 skapade osäkerhet. Trots att Socialdemokraterna och regeringen var positiva till spelen, kan frånvaron av regeringsrepresentanter vid t.ex. världscupen i skidor 2017 ha påverkat IOK:s intryck negativt. Respondent 3 hävdar att konkurrensen från andra länder utgör en betydande utmaning för Sverige, särskilt då det politiska stödet som krävs för att imponera på IOK ofta saknas. För att öka chanserna att lyckas behöver politikerna våga ta

de risker som en OS-ansökan innebär. En långsiktig strategi är avgörande, där frågan om OS hålls aktuell inom politiken över tid, även om engagemanget tidvis är lägre.

4.5.2 Tidsaspekten och beslutsprocesser

Beslutsprocesserna i svenska städer är utformade för att främja demokratiska värderingar och procedurer (Paulsson & Alm, 2020), men dessa passar inte alltid ihop med den korta tidsram som krävs för att ta fram och legitimera en olympisk ansökan inför olika intressenter.

Eftersom demokratiska processer ofta är långsamma, kan idrottsförbund, som inte är vana vid sådana procedurer, känna sig bortkopplade. Detta blev tydligt i Stockholms fall vid OS-ansökan 2022. Även tidsaspekten lyftes fram som en bidragande faktor i ansökan för OS 2030 (Intern rapport, 2024). Såväl de stora som mindre kommunerna fick anstränga sig för att hinna hantera de behov som projektet hade. Man menar att framförallt de större organisationerna som är inkopplade behövde mer tid än den korta tid som projektet fick.

Kampanjen för 2026 saknade kunskaper om hur politiska processer, villkor samt hur verkligheten ser ut (SOK, 2020). Detta menar man skapade frustration och utmaningar. Ett exempel man tar upp är att kommunala beslutsprocesser tar tid. *“Exakt vad man skulle kunna agera annorlunda i Stockholm då, det har jag lite svårt att fatta”* - Respondent 4.

“Man kan diskutera om vi fortfarande hade tidspress, men de kom in från början så att säga. De var inte efter oss, alla sprang snabbt. Men vi konstaterar också att politiken, det tar tid, det måste man förstå. Vi kan tycka vad vi vill om de är långa eller inte, men så funkar det. Därför står det i vår 2030 utvärdering, vi behöver nog 10 år. Och igen, skulle jag söka en gång till så säger jag inte utan att regeringen eller politiken är med från början. Vi måste ha politiken med från dag ett. Annars ska vi inte lägga tid på det tror jag. Så det är en av lärdomarna. Det var ett långt svar att säga ja, det var pressat. Men det var det för alla. Det var det ju faktiskt för Frankrike också” - Respondent 1.

Respondent 2 menar att den svenska byråkratin inte ses som ett hinder för utfallen av ansökningarna. Det finns en vana bland beslutfattare att saker och ting tar tid, man menar istället att andra faktorer har spelat in till att vi inte lyckats. Även respondent 1 ser inga problem med den svenska byråkratin utan menar att den är nödvändig att följa. Sverige bygger underifrån genom samarbete med regioner, kommuner och regeringen, och dessa parter var positiva till ett mästerskap 2030. Respondenten menar att det är så vi i Sverige måste bygga upp det, och att man kan tycka vad man vill om det men att det måste fungera så.

Respondent 1 anser dessutom att det är skillnad i beslutsprocesserna mellan Sverige och andra länder. Som exempel nämndes Frankrike, där politiker tar ett större ansvar i processen och där beslutprocesserna är kortare.

”Då åker Macron ner och pratar med Thomas Bach och så säger Macron, jag tar det här, vi fixar det.” - Respondent 1.

4.5.3 Framtida möjligheter

Respondent 4 framhåller vikten av långsiktigt samarbete med politiken och att arrangera internationella tävlingar som en del av en OS-strategi. Respondenten framhåller dessutom vikten av att hålla frågan kring ett eventuellt svenskt OS aktuell och levande. För att hålla frågan aktuell menar respondenten att Sverige bör överväga att arrangera ungdoms-OS, både sommar och vinter, där exempelvis Norrbotten nämns som en möjlig plats för ett vinterungdoms-OS med regional betydelse.

“Vi kan nog söka OS 2042, men vi vill börja prata om det nu. Jaha, men du, jag kommer inte att jobba i politiken om 20 år här, så du får ta det med någon annan.” - Respondent 4.

Medskicken och lärdomarna från politiken och samhället avseende ansökan 2026 är att påbörja processen tidigare och ha en bred förankring (SOK, 2020). Respondenterna är eniga om att OS och Paralympics ska vara för hela landet och idrottsrörelsen. Politiken och samhället ser samhällsvinster med att bedriva ett OS mästerskap och nämner vikten vid att vara ett arrangörsland av idrottsevenemang. Flertalet politiker nämner att samlingsplatser och ständig kontakt mellan beslutsfattare är av stor vikt för att vårda och bibehålla relationerna. IOK nämner i rapporten att Stockholm var en motvillig värdstad. IOK kände sig “inbjudna med armbågarna”. Denna uppfattning kommer ifrån att Stockholm stad inte skrev under “Host City Contract” samt att OS-organisationen endast skulle få hyra in sig på anläggningar som behövdes vid arrangemanget.

4.6 Samhälle och kultur

Samhälle och kultur har framställts som en annan central aktör och en intressent som SOK har blivit tvungna att anpassa sig till. Tidigare forskning nämner att budgivare ska identifiera nyckelmålgrupper som är viktiga för evenemangsägare och deras förmåga att skapa goodwill för evenemangsägarna (Westerbeek et al., 2002). Stakeholderteorin belyser i sin tur vikten av

att tillgodose olika intressenters behov och skapa värde för både lokala och globala aktörer (Mahajan et al., 2023). Detta länkas till IOK:s kritik mot Sverige och dess oförmåga att få till ett tillräckligt stort folkligt stöd. Kontingensteorin erbjuder ett användbart perspektiv för att förstå vilka faktorer som påverkar hur beslut fattas och vilka strategier som väljs (Maleske & Sant, 2024). För svenska OS-ansökningar har kulturella värderingar varit viktiga i hur strategierna har utformats.

4.6.1 Folkligt stöd

Respondent 1 hävdar att det folkliga stödet är viktigt för IOK.

"I den här kandidaturen 2030 var ju det inte en fråga, för vi kunde ju visa att sju av tio svenskar ställde sig absolut bakom ett olympiskt och paralympiskt spel." - Respondent 1.

Respondent 2 nämner att finns en ojämnheter i det folkliga stödet för ett OS i Sverige och för IOK som organisation. Undersökningar som gjorts inför både vinter-OS 2026 och 2030 visar att stödet varit starkare för den senare kandidaturen. För att stärka stödet har flera faktorer lyfts fram, såsom Sveriges betydelse internationellt, bilden av Sverige i världen, de ekonomiska fördelarna och intäkterna ett OS kan ge, samt turismen.

När det gäller bilden av IOK finns det dock mer att arbeta med. Svenskar riktar kritik mot internationella idrottsförbund, bland annat till följd av skandaler som den kring FIFA, och allmänhetens uppfattning om ledarna för dessa organisationer är inte särskilt positiv.

IOK ansåg att det fanns tveksamheter kring hur starkt det folkliga stödet var för att arrangera ett vinter-OS (SOK, 2020). Ansökan fick begränsad uppmärksamhet i svensk media, och undersökningar som gjordes visade på ett blandat folkligt stöd.

4.6.2 Kulturella och samhällsliga perspektiv i ansökningarna

Enligt respondent 2 har ansökningarna utformats från ett kulturellt och samhällsligt perspektiv, där den svenska kulturen och värderingar stått i centrum. Utfallet av ansökningarna har inte berott på dessa värderingar, exempelvis rent spel, demokrati och transparens.

"Vi blev ju glada då när IOK:s prioriteringar ändrades mot hållbarhet och bygg inte nytt och så. Så var det ju ljuvmusik i svenska öron. Då på något sätt sänktes ju ribban och inträdesbiljetten." - Respondent 3.

Ovanstående var något som Sverige såg som en styrka och något man kunde dra till sin fördel. Man menade att detta skulle passa in i den svenska modellen, där hållbarhet har en viktig roll.

“Svensk elitidrott hamnar lite i skymundan. Det är nästan fult att tala om elitidrott när man tänker ur politiska perspektiv och samhällsliga perspektiv.” - Respondent 1.

Respondent 1 framhåller att elitidrott i Sverige ibland inte prioriteras lika högt som breddidrotten. Enligt respondenten diskuteras breddidrott och folkhälsa mycket, vilket leder till att elitidrotten ofta hamnar i skymundan. Samtidigt framhåller respondenten att elitidrotten spelar en viktig roll för både breddidrott och folkhälsa, då svenska framgångar skapar ett större engagemang för idrott generellt. Detta är något som SOK aktivt arbetar med att lyfta fram, att elitidrotten stärker och bidrar till breddidrotten.

”Igen, titta på Paris-framgångarna, där pingishallarna är fulla, det står 8 000 barn i kö bara för att spela pingis, efter Paris-OS.” - Respondent 1.

Intressenterna politik, samhälle och idrottsrörelsen uppfattade att processen för ansökan 2026 saknade bredd och mångfald (SOK, 2020). Idrotten upplevde ansökningen som för spretig där talespersoner och budbärare hade behövts. Kampanjen hade behövt bygga en stark sammanhållning och ett tydligt “vi”. Även politiken och samhället upplever att idrottsrörelsen var för spretig där RF var tvekande kring kampanjen. Kampanjens stöd var blandat samt att personer upplevde förvåning över att man inte blev involverad. Även politik och samhället anser att kampanjen hade behövt fler talespersoner från olika delar av samhället. Flertalet kvinnor, företrädare från bredd och elitverksamheter samt person från både sommar och vinteridrotten efterfrågades. Från politiken och samhället påtalades även att det folkliga stödet var blandat. En politiker nämnde *“Politiken vill inte gå längst fram med flaggan om inte det breda engagemanget och stödet riktigt finns där”*. Ansökan måste byggas underifrån genom en bred folkrörelse vilket kommer rendera i stöd från politiken. Politiken trycker även på att SOK måste utbilda medborgare på ett tydligare vis avseende IOK:s vision och vilka fördelar som ett vinter-OS bidrar till.

4.6.3 Framtida möjligheter

Respondent 3 nämner idrottsintresset som finns i Sverige och styrkan som den medför för framtida ansökningar. Att ta vara på detta intresse och få med folket är en möjlighet. Ett arbete med det folkliga stödet är centralt där man hela tiden måste lyfta frågan så den ej faller bort. *“Folk vill ha OS till Sverige egentligen, fast inte på vilka premisser som helst”*.

4.7 Organisation

Ännu en viktig intressent som har identifierats är organisationen med näringslivet och idrottsrörelsen som primära aktörer. Stakeholderteorin utgår ifrån att primära intressenter är mycket interaktiva och avgörande för organisationens överlevnad (Leopkey & Parent, 2015). Idrottsrörelsen och näringslivet har påvisats vara centrala intressenter, exempelvis genom att tala med en gemensam röst mot politiken samt ett tidigt involverande i ansökningsprocessen. Tvingande isomorfism handlar om att organisationer tvingas anpassa sig efter externa regler och krav från en extern aktör (DiMaggio & Powell, 1983). Detta kopplas till hur ansökningarna tvingats anpassa sig till IOK regler för hur processen ska gå till.

4.7.1 Idrottsrörelsen

“Det som skilde 2030 från tidigare kandidaturer det var att Sveriges Olympiska kommitté, Sveriges Paralympiska kommitté och Riksidrottsförbundet verkligen jobbade ihop. Det var en samlad idrott. En av kritikpunkterna, och det har ni sett i utvärderingen av 2026, var att idrotten var ju inte samlad.” - Respondent 1

Respondent 1 är inne på att det fanns delade meningar mellan ansökningarna och att det är av stor vikt att idrotten uppträder gemensamt mot intressenter som politiken, näringslivet och media. Under processen 2030 fungerade samarbetet mycket bra mellan aktörer som SOK, Sveriges paralympiska kommitté och RF, vilket är användbart nuförtiden. Det fanns en styrgrupp mellan dessa aktörer som fungerade väl.

Respondent 2 menar att det är av stor vikt att involvera hela idrottsrörelsen i Sverige och i synnerhet vinteridrottsförbundet, SOK, svenska paralympiska kommittén och riksidrottsförbundet. Även städerna, näringslivet och politiken. Respondenten anser att samarbetet har fungerat väl under OS 2026 och 2030 mellan dessa parter även fast arbetssättet har skiljts mellan ansökningsprocesserna.

Dem centrala aktörerna inom idrottsrörelsen för ansökningsprocessen 2026 var SOK, riksidrottsförbundet och parasportsförbundet, detta enligt respondent 3. Dessa aktörer samarbetade väl förutom att för Björn Eriksson (f.d. Ordförande RF) så hände det mer än vad han fattade eller ville, dessutom pratade han om att politiken måste gå först. I utvärderingen från 2026 nämns att RF kom in sent i processen och anledningen till detta var oklarhet kring stöd bland olika idrottsförbund (SOK, 2020). Detta ledde till att RF tog hänsyn till opinionen bland förbunden och försöka finna något mellanting. Även respondent 4 menar att relationen

med RF inte var felfri vid ansökan 2026. Respondenten menar att RF:s ledning framhöll att politiken måste gå först, något som skapade hinder i ansökningsprocessen. Respondenten framhåller däremot att samma problem inte förekom under ansökningsprocessen 2030, då RF hade en ny ordförande på plats.

Respondent 1 menar att vid ansökan av vinter OS 2030 var inte Sverige i ett läge att ansöka. Däremot uppkom signaler som gjorde att en öppning uppstod. *“Så det gjorde att vi ganska snabbt, och med kort varsel kan man säga, hoppade på tåget”*. SOK åkte ner till Lausanne och samtalade med IOK och ordförande Thomas Bach där insåg man att möjligheterna var goda. Lärdomar drogs från OS 2026 och man blandade in politiken från början. Utöver det var idrotten samlad. Vid ansökning av OS 2030 var det *“pressat som sjutton”*. Både från IOK och SOK, vanligtvis brukar IOK vilja ha något färdigt sju år innan. Respondenten är inne på att stödet från aktörer berodde på *“Sverige bilden”*.

4.7.2 Näringslivet

“Vi hade näringslivet med oss på ett sätt som vi kanske inte heller hade byggt upp förut. Och vi hade faktiskt också ett folkligt stöd, som inte heller alltid var bilden. Och det gjorde att vi stod mycket, mycket starkare 2030, men vi lyckades inte hela vägen.” - Respondent 1

Respondent 1 framhäver att det fanns även ett gott samarbete med näringslivet under ansökan för OS 2030. *“Mycket samarbete med näringslivet, vi hade oerhört mycket kontakter, vi hade oerhört många tunga näringslivsledare på en lunch här inne i det rummet ni var”*. Även politiken genom socialministern och finansdepartementet träffades regelbundet. På lokal nivå var det också aktörer som var viktiga. Bilden av Sverige var svag och näringslivet samt politiken såg OS som en chans att stärka den. Att skapa något annat att prata om gjorde att aktörer blev intresserade.

“Kom ihåg vad Sverige var 2023. Vi hade hela arbetet med Nato-ansökan som var struligt, jobbigt, bråkigt. Vi hade gängkriminaliteten som växte ganska dramatiskt. Vi hade koranbränningarna” -Respondent 1

Enligt respondent 4 präglades ansökan för OS 2026 av ett starkt stöd från näringslivet via Wallenberg-sfären och Volvo. Dessa var även starkt engagerade i kampanjen. Däremot finns det en självkritik där man borde involverat näringslivet i ett tidigare tillfälle. Det hade kunnat leda till ett större stöd i slutändan

4.7.3 Arenor och geografisk spridning

För respondent 3 upplevs arenafrågan och att bedriva ett OS på flertalet platser inte som ett hinder för ansökningen 2026. Det är nästintill omöjligt att kunna bedriva allt på samma plats med tanke på att utförsgrenarna kräver berg och där byggs inga isanläggningar. *“Så man får ju antingen resa eller så får man bygga grejer som inte används. Det där är ju en ekvation som är svår att lösa, så får man göra det bästa av det”*. Även fast man inte ser det som ett hinder, så anser man sig, från ett yttrande i ett remissvar, tappa internationell konkurrenskraft när man sprider spelen till flera olika orter (SOK, 2017).

Vid ansökan för vinter OS 2026 var tanken att bland annat bygga en ny skidstadion i Botkyrka (SOK, u.å-c). Tanken med den nya stadion var att den skulle vara värd för längdskidåkning och skidskytte. Detta var något som ifrågasattes av Region Jämtland Härjedalen, som menade att man istället skulle använda redan befintliga anläggningar (Region Jämtland Härjedalen, 2017). Istället ansåg regionen att man skulle använda Sveriges Nationalarena för Skidskytte, som finns i Östersund och årligen står värd för olika tävlingar. Respondent 4 menar samtidigt att en ny anläggning för längdskidor i Botkyrka skulle gynna både bredd och elitidrotten. Projektet betonade att ansökan skulle främja utvecklingen av vinteridrott i regionen, som denne menar är Sveriges största skiddistrikt och där behovet av moderna anläggningar är stort.

Respondent 2 säger att konkurrenssituationen har blivit större med åren och länder använder idrottsevenemang för att uppnå andra politiska mål. Det är resursstarka nationer där staten kliver in. Detta kan leda till att rättighetsägare väljer länder som kan bygga tio nya arenor, fyra nya ishallar och en simarena där 30 000 åskådare får plats. Konkurrensförutsättningarna blir knepiga att tampas mot för ett land som Sverige.

4.7.4 Strategisk anpassning

Respondent 1 menar att det är en självklarhet att kolla på andra värdstäder som har lyckats, där man samtalar med städerna och olika olympiska kommittéer. IOK har också en tydlig process som man måste förhålla sig till gällande ansökningsprocessen med tre olika faser, allt detta följdes. Man lär sig av sina konkurrenter *“men man avslöjar ju inte sina bästa tricks”* - Respondent 1.

I takt med förändrade krav från IOK, säger respondent 3 att processen ändrades från SOK.

“Problemet med det blev väl att det blev för mycket fokus på det och att det inte ska kosta. Det sades att inget skulle kosta och garantier tonades ner” - Respondent 3

Under processen för vinter OS 2026 så menar respondent 3 att man inte kollade så mycket på hur tidigare värdstäder gjort för att lyckas. Anledningen till detta var att förutsättningarna hade förändrats. Respondent 3 förklarar hur förändringarna i processen påverkade Sveriges chanser. *“Många av dem lyckades ju då i en annan tid när den som hade det fräckaste, finaste erbjudandet med de coolaste arenorna fick det. Inför mästerskapet 2026 var det annat budskap som gällde. Fokus riktades mot hållbarhet vilket Sverige försökte göra till sin grej. Den nya processen har skapat en större flexibilitet. Det var liksom inte one size fits all”. Möjligheten att anpassa spelen till sin stad uppstod, vilket skulle passa Sverige bättre*

4.7.5 Framtida möjligheter

Gällande möjligheter och utmaningar inför framtida ansökningar måste Sverige få med alla intressenter tidigt i processen, menar respondent 4. Det måste finnas ett tydligt “varför” och därefter finna en enighet mellan alla inblandade i processen.

Respondent 3 ser att Sverige är skickliga på att bedriva internationella evenemang som en möjlighet för framtida ansökningar. Arenor, kompetenta människor och en stark ideell kraft finns för att få OS på plats.

Respondent 2 är inne på att mötesplatser har efterfrågats av flertalet intressenter och där har riksidrottsförbundet arbete med strategisk evenemangsutveckling bidragit till mötesplatser. Däremot menar respondenten att det kanske kunde göras mer, men att ett antal insatser har gjorts för att skapa dessa platser.

4.8 Internationella relationer

Förhållandet mot IOK har varit en förutsättning och ett måste för att kunna bedriva en ansökningsprocess därav ses IOK som en av de viktigaste intressenterna. Med detta i åtanke blir det relevant att koppla mot stakeholderteorin, agentteorin samt tidigare forskning. Enligt stakeholderteorin är det viktigt att förstå intressenternas behov, krav och måsten (Mahajan et al., 2023). För SOK är IOK en viktig intressent och det är viktigt att förstå IOK:s krav. I SOK:s fall har detta brustit, då man menar att det funnits en otydlighet i IOK:s krav.

Moralisk risk blir aktuellt när en part, som har informationsövertag, undanhåller information på ett sätt som strider mot etiska principer (Hendrastuti & Harahap, 2023). Agentkostnader är

ett annat centralt begrepp och syftar på risken att beslutsfattare (principaler) tappar i effektivitet, vilket i sin tur kan leda till ökade kostnader. En utmaning som uppstår i relationen till uppdragstagare är deras motivation och i vilken utsträckning de arbetar i linje med principalens mål. Detta blir särskilt tydligt vid ineffektivitet och informationsasymmetri. Detta exemplifieras via kvällen innan omröstningen för OS-2026 då IOK:s organisation samlade ihop och beslöt sig för utfallet.

Tidigare forskning har visat att det är viktigt att kunna övertyga beslutsfattare (Westerbeek et al., 2002). Tidigare forskning har dessutom visat att det är viktigt att uppsättningen av det lag som ska leverera presentationen kompletterar varandra väl och att det finns ett stöd från näringsliv och politiken. I detta fall har de internationella representanterna inte uppvisat tillräckligt engagemang, och IOK anser att det svenska näringslivet och den politiska sektorn inte har bidragit i tillräcklig omfattning

4.8.1 Relationen mellan SOK och IOK

Respondent 1 menar att relationen mellan SOK och IOK är tudelad, å ena sidan är den stark via tre representanter i IOK men viktigt att komma ihåg att dem inte jobbar för Sverige. Å andra sidan *“Sen ska vi inte hyckla med att efter 2030 och det nej. Vi har varit oerhört tydliga med hur besvikna vi är och hur fel vi tycker de agerade”*. Respondenten fortsätter *“Där och då så hade de ju fel. Det de sa var fel. Det handlar inte om statliga garantier. Så den är lite ansträngd. Jag har varit rätt tydlig. Vi har varit rätt tydliga i vår besvikelse. Men vi pratar ju med varandra och vi träffas och så där”*. SOK är tydliga i sin kritik, något som respondenten menar att IOK möjligen inte är helt vana med.

Gällande Sveriges relation till IOK, menar respondent 2 att den är relativt bra. Sverige uppfattas som pålitliga med duktiga idrottsledare och företrädare inom IOK. Respondenten tror däremot att IOK ser Sverige som trevande vid ansökningar, detta landar i synnerhet kring bristen på politiskt stöd.

“Det var ju bra i början. Men jag skulle säga att den försämrades under tiden eftersom de blev trötta på oss när vi inte hade ordning på grejerna.” - Respondent 3

Respondenten 3 nämner även att Thomas Bach var van vid en större uppvaktning. *“Det var inte statsministern, att det inte var en präst eller kung. Det var inte ens idrottsministern utan någon statssekreterare”*. Detta spelar roll när man inte har koll på papperna och kan inte påvisa några ekonomiska garantier. Då krokas Bach och respondenten är förstående till detta.

Respondenten nämner att om han hade varit Bach så hade han bett sina kollegor att inte rösta på Sverige. Anledningen till detta är bristen på garantier vilket blir oansvarigt.

Respondent 4 diskuterar kvällen innan omröstningen för vinter OS 2026 sammankallade IOK sina ledamöter samt utvärderingskommissionen. *“Och då sa de ner på oss. Och det var ett exempellöst agerande. Jag har aldrig hört om något liknande förut. Alltså att man så sent. Och jag tror att de kände att vi hade en chans, men att de ville förstöra den chansen. Och det var nog både för att spelen i princip var bortlovade till Italien, men också kanske för att man var genuint osäker runt ett par, tre frågor”*. Bristen på uppslutning från Stockholm och näringslivet var en stor anledning att Italien fick OS 2026. *“Jag tror att vi hade kunnat vunnit utan den kvällen innan”* - Respondent 4.

Peter Forsberg, som var en del av den svenska delegationen vid slutpresentation inför OS 2026, är skeptisk till hur IOK-delegater agerat (Expressen, 2021). Han menar att de visade en dålig respekt och inte visade något större engagemang gentemot den svenska delegationen under den slutgiltiga presentationen av ansökningen för OS 2026. Respondent 1 (personlig kommunikation, 14 april 2025) menar att en stor del av de som röstar om vilken stad som ska få vara värd, kommer från länder som inte har vinteridrotter.

“Man måste ju komma ihåg med ödmjukhet att två tredjedelar av de som sitter och röstar vet knappt vad vinter-OS är. Och det är ingen kritik” - Respondent 1.

4.8.2 IOK:s krav och otydlighet

“Argumentet de förde fram från det som kallas Future Host Commission, man har en liten grupp som jobbar där, det var att vi inte hade statliga garantier. Och då gick vi i taket och jag var väldigt tydlig med det i media och jag var väldigt tydlig i dialogen med IOK.” -

Respondent 1.

Ovanstående argument nämnde IOK och det var anledningen till att Sverige inte gick vidare i processen 2030. Enligt respondenten skulle man påvisa dem statliga garantierna i mars 2024 och inte i oktober 2023, där Sverige blev diskvalificerade från processen. *“Så nej, vi hade inga garantier att visa upp i november 2023. Men det skulle vi inte ha heller. Och det gjorde ju inte Frankrike heller. Så att det där är ett urdåligt argument att vi inte hade garantier.”*

Respondenten nämner även *“det är pinsamt för dem”* och *“totalt oacceptabelt och genant för IOK”*. Respondenten har varit tydlig mot IOK och framfört sina åsikter. IOK var även beredda att vänta till mars 2025 för att få statliga garantier av Frankrike, något som ifrågasätts

av respondenten. Flertalet aktörer inom IOK har reagerat på att Sverige inte tog sig vidare i ansökningsprocessen och många har förvånats över hur det gick till.

Respondent 1 är positivt inställd gällande kommissionen för världstäderna. Detta beror på att sex-sju människor besöker städerna och kan jämföra mellan dem, är insatta, dem besöker även internationella förbund, det skapas en god överblick. Men med tiden och under ansökningsprocessen upplevdes en negativ bild *“Det var ju så oerhört starkt styrt av en person, Thomas Bach, så att det gick ju inte till val i egentligen”*. Respondenten uttrycker att Sverige sannolikt hade vunnit om OS 2030 hade avgjorts genom en omröstning. Samtidigt påpekar respondenten att demokratiska processer verkar ha försvunnit inom IOK.

Respondenten nämner också *“sen är det klart, när de går ut och säger att vi inte får gå vidare därför att vi inte har de statliga garantierna, då tappar man ju förtroendet för dem.*

Fullkomligt”. Respondenten är inne på att kommissionen styr mycket av processen och ser egentligen inga konstigheter med upplägget. Det viktiga blir vilka instruktioner som kommissionen ska förhålla sig till och det kan bli en skillnad på denna front. Detta beror på nytillträdde ordföranden Christie Coventry och hennes prat om att öppna processen samt att kanske gå tillbaka till mer bestämmande hos IOK:s ledamöter samt val. *“Det tror jag är rätt. För att det här blev en väldigt stängd process”*.

Enligt respondent 2 har Sverige försökt ändra sin process efter kraven som kom från IOK, detta har lett till en följsamhet. Under senaste ansökningsprocessen fanns det däremot oklarheter från IOK. Något som sades på måndag behövde ej gälla på torsdag, en frustration uppstod, deadlines flyttades och underlag som skulle skickas in kunde ändras. Under processen 2026 fanns inte detta problem, något som respondenten menar beror på förändringen från IOK:s sida. Nuförtiden arbetar man mer specifikt med en världstad och förut kunde man jobba mot flertalet samtidigt.

Respondent 4 berättar att processen för OS 2026 blev på ett annat vis än vad som sades innan. *“Processen var lite kejsarens nya kläder. Så ju längre vi kom i processen, ju mer var det på ett sätt så som det var förut”*. Detta exemplifieras via garantipapper, olika former skulle accepteras samt att papperna skulle få presenteras senare i processen. Istället för att mjuka deadlines som skulle passa Sverige bättre så blev de istället hårda. Till en början var samarbetet gott med IOK, det var en tät dialog där SOK fick svar på sina frågor. Förtroendet från IOK:s brister då ledningen för Sverige inte träffar IOK och dess representanter. Detta ledde till en kantigare relation till IOK vilket signalerades från deras sida.

4.8.3 Påverkan av internationella aktörer

Respondent 2 tycker att Sverige brister i aktivering av sina internationella representanter där dem borde lobba och prata för Sverige, något att ta med sig till eventuella ansökningar i framtiden. Detta går att jämföra med OS 2026 i Milano och Cortina där Italien hade 25–30 kvalificerade idrottsledare på möten och mottagningar. Detta påvisar att Italien är ett aktivt land. Detta nämns även i de analyserade dokumenten. I en intern rapport menar man att de internationella representanterna, oavsett vilken idrott de tillhör, måste aktiveras mer (Intern rapport, 2024). I rapporten för OS 2026 efterfrågas att ta plats inom internationell idrott där man måste jobba för en långsiktig representation inom internationella idrottsförbund (SOK, 2020).

4.8.4 Hållbarhet och förtroende

Respondent 1 påpekar att Sverige visade det mest hållbara konceptet genom att använda befintliga anläggningar vilket även IOK efterfrågar. Trots detta i åtanke, valdes Frankrike som arrangör av vinter OS 2030. Ett Frankrike som ska bygga två nya ishallar i Nice. Respondent 3 diskuterar att hållbarhet sågs som något positivt.

“Man såg ju verkligen att bollen låg på straffpunkten, att vi skulle kunna skjuta in den” -

Respondent 3.

Att Sverige blir tvungna att ha ett utspritt OS ses som en nackdel även fast det inte ska vara ett problem enligt IOK och respondent 2. Respondenten menar att det blir motsägelsefullt då IOK uppmuntrar till hållbarhet och användning av befintliga arenor. Dessutom är Sverige tvungna att ha ett utspritt OS, då det inte finns alpina orter i Stockholm i den utsträckning som krävs.

4.9 Ekonomi

Gällande ekonomiska faktorer är SOK beroende av intressenter och därmed är det av intresse med en koppling mot stakeholderteorin. Nationella eller federala regeringar kan spela en viktig roll som finansiärer och bidra till att samordna och organisera evenemanget (Leopkey & Parent, 2015). Studien har visat att statliga garantier inte har kunnat framföras i tillräckligt hög grad och därmed har ansökningsprocesserna inte gått hela vägen.

4.9.1 Statliga garantier

Vid ansökan om vinter-OS 2026 menar respondent 1 att det saknades de statliga garantier som IOK kräver, vilket blev en avgörande faktor för att Sverige inte tilldelades. Enligt respondenten försökte Sverige istället framhäva kommersiella garantier från näringslivet, men dessa accepterades inte av IOK. För ansökan 2030 var situationen annorlunda, då nödvändiga statliga garantier fanns på plats och regeringen tydligt hade säkerställt detta redan från början.

"Vi hade inga sådana garantier 26" - Respondent 1

Respondent 1 menar att budgeten för OS 2030 beräknades till 15 miljarder kronor, varav 10 miljarder skulle komma från IOK och de resterande 5 miljarder från näringslivet och biljettintäkter. Respondenten betonar att statens roll inte handlade om att betala för spelen utan att garantera dess genomförande, vilket var en central förutsättning för IOK.

Trots att kravet på statliga garantier anses rimligt, framhåller samma respondent 3 att Sveriges misslyckanden inte enbart beror på detta utan på brister i kompetens och förmåga att länka samman aktörer med nödvändiga ekonomiska resurser. Respondent 4 menar dessutom att IOK:s förtroende för Sverige försvagades också av att statliga förlustgarantier aldrig skrevs under för ansökan 2026.

Enligt respondent 4 använde Sverige istället för en förlustgaranti en modell som byggde på återförsäkringar och riskfördelning inom näringslivet. Denna modell reflekterade en vilja att hålla spelen helt kommersiellt finansierade, utan ekonomisk garanti från staten, vilket ansågs mer lämpligt i den svenska kontexten. Dock fanns det ingen tydlig struktur eller avtal med näringslivet, vilket ytterligare försvagade Sveriges position inför IOK.

Respondent 3 sammanfattar situationen genom att lyfta fram att IOK, som äger ett av världens starkaste varumärken, förväntar sig att länder som ansöker visar förståelse för det ansvar och den seriositet som krävs för att arrangera spelen. Detta ansågs ha saknats i Sveriges ansökan 2026, men i processen 2030 hade man lärt av tidigare misstag och kunde uppfylla kraven på ett mer övertygande sätt.

4.9.2 Ekonomiska utmaningar

“Det ger en väldig massa pengar också, och det glöms ibland bort, men det kostar pengar, det ska man vara klar över.” - Respondent 1

Bilden att flertalet OS har gått över budget har präglat synen på ansökningarna och skapat en oro. Efter OS-ansökan 2022 var SOK med och delade med sig om sina erfarenheter kring hur ansökningsprocessen hade fungerat (Austrian Olympic Committee et al., 2014). Där menade man att kostnaderna för att ansöka om spelen ökat väldigt mycket. Andra länder spenderar enorma summor på sina kandidaturer, summor som de svenska kandidaturerna inte kunnat matcha. Man menade också att folket och politikerna var rädda för detta och därför inte vågade ta det hela vägen. Respondent 3 förklarar det ekonomiska med att bygga nya arenor.

“Man brukar inte säga att OS har gått back, men då blandar man ihop investeringar och löpande utgifter och så lägger man hela investeringskostnaden i OS-utgiften för allt det man bygger. Och det ska man göra om man inte kan använda anläggningarna flera gånger. Men om man kan det så ska man ju lägga ut en anläggningsavskrivning över en tidsperiod”. I Sveriges fall hade arenorna använts vid senare tillfällen.

Respondent 3 menar att genomförandebudgeten hamnade i skymundan och den måste givetvis genomföras för att det ska kunna bli några spel.

“Vi förändrade till det sämre, så vi tappade allvaret i frågan när det gäller ekonomin” - Respondent 3

Idrottsrörelsen anser att det var begränsade resurser vid ansökan för vinter OS-2026 (SOK, 2020). Konsekvenserna av detta blev brist på förankring samt information och det fanns en förväntansbild att personer skulle bli involverade men ingen kontakt togs med dem. Personer ville bidra men fick ingen fråga. Även näringslivet nämner att det var begränsade resurser vilket bidrog till avsaknad kring opinions och påverkansarbete. IOK skickade med synpunkter från OS-ansökan 2026 (SOK, 2020). Kritiken ligger i att Sverige inte kunde leva upp till kraven gällande statliga garantier. Sveriges modell med användning av näringslivet var aldrig några garantier. IOK upplevde detta som en osäkerhet och därmed uteslöt Sverige.

5. Diskussion

Här presenteras diskussion om studiens resultat och analys. Detta diskuteras utifrån studiens forskningsfrågor.

Varför ansöker Sverige om att arrangera OS?

Det framkommer ett flertal motiv bakom Sveriges återkommande intresse för att arrangera ett vinter-OS. Det idrottsliga motivet framstår som det mest framträdande. Respondenter lyfter både Sveriges starka tradition inom vinteridrott och dess erfarenhet av att arrangera internationella tävlingar som centrala skäl. Dessutom nämns att det vore bra för svensk elitidrott och dess utveckling som ofta annars hamnar i skymundan. Som respondent 3 uttrycker det, skulle ett OS i Sverige kunna fungera som en ”hävstång” för att lyfta elitidrottsfrågor på den politiska agendan.

Ett OS arrangemang ses som en källa till nationell stolthet och sammanhållning. Respondent 4 beskriver det som ett evenemang som samlar Sverige och stärker Sverige-bilden. Denna bild förstärks av både Riksidrottsförbundet (u.å) och SOK (2023), som lyfter fram evenemangets potential att skapa gemenskap, identitet och långsiktig samhällsnytta. Ett OS uppfattas därmed inte bara som en sportlig satsning, utan som ett samhällsprojekt med bredare sociala, ekonomiska och kulturella dimensioner.

Avslutningsvis framkommer även fördelar kopplade till barn- och ungdomsidrott. OS ses som en potentiell katalysator för att inspirera unga att börja eller fortsätta med idrott. Respondent 1 tar upp ett exempel gällande pingisframgångarna under OS 2024 som bidragit till att pingishallarna är fulla och tusentals barn vill spela.

Vilka politiska, kulturella och organisatoriska faktorer har spelat roll för att få arrangera ett OS?

Politiska faktorer har haft en betydande roll i att få bli värdland. Bristen på politisk engagemang och stöd framstår som en central anledning till att Sverige inte fått arrangera OS. Det har framgått i studien att många svenska politiker varit tveksamma till att fullt ut stödja en svensk OS-ansökan på grund av potentiella ekonomiska och politiska risker. Som respondent 3 uttryckte sig, *“Politikerna ser bara OS som ett möjligt sätt att förlora ett val”*.

Tveksamheten uttrycks ofta i termer om att eventuella politiska förluster överväger vinsterna. Ett exempel är ansökan för OS 2022, där processen var kort och politiker ifrågasatte

projektets genomförbarhet och riskerna som det medförde (Paulsson & Alm, 2020). Ett liknande mönster upprepades vid ansökan för OS 2026, där bristen på statliga garantier och ett tydligt politiskt stöd gjorde att idrotten, med SOK i spetsen, fick ta över ansökan. Det bristande engagemanget från svenska politiker har dessutom gjort att IOK i många fall upplevt Sverige som en oseriös kandidat.

Den kommunala politiken har också visat vara en avgörande faktor. Stockholm stad har flera gånger uttryckt tveksamhet till att stödja OS-ansökningar fullt ut, vilket har skapat en negativ bild hos IOK. Exempelvis erbjöd sig Stockholm stad att hyra ut lokaler till marknadsmässiga priser och man var även motvilliga till att underteckna "Host City Contract". Detta sände tydliga signaler till IOK om ett bristande engagemang. Respondent 4 är inne på att denna brist på engagemang gjorde ett negativt intryck på IOK, särskilt eftersom borgmästaren öppet uttryckte ovilja att stödja ett OS. Att flera mindre kommuner var positiva ses däremot som något positivt. Som respondent 4 uttryckte sig, "*Äre var ju premium, samarbetspartner kan man väl säga.*".

Demokratiska processer och samordning mellan olika politiska nivåer har också visat sig vara en politisk faktor som spelar roll i ansökningar av OS. Långsamma demokratiska processer och avsaknad av samordning mellan politiska nivåer har försvårat Sveriges möjligheter. Beslutsfattande i Sverige präglas av en stark byråkratisk process, vilket i vissa fall kall vara viktigt, men i detta fall inneburit att processerna blivit utdragna. Paulsson och Alm (2020) menar att de demokratiska värderingarna och procedurerna inte alltid är lämpliga för den korta tidsram som krävs för att ta fram och legitimera en OS-ansökan inför olika intressenter. Respondent 1 menar dessutom att en process av denna storlek kan behöva upp till tio år.

Kultur och samhälle har lyfts fram som betydelsefulla faktorer i utformningen av Sveriges OS-ansökningar. Dessa aspekter har i vissa fall även uppfattats som hinder. Det svenska samhällets värderingar kring hållbarhet, demokrati och transparens har präglat hur ansökningarna har formulerats och betraktats som något positivt i takt med att IOK:s prioriteringar skiftat i liknande riktning. Flera respondenter menar att förändringen i IOK:s riktlinjer var något som låg väl i linje med den svenska modellen. Respondent 3 nämner detta på ett tydligt vis "*Vi blev ju glada då när IOK:s prioriteringar ändrades mot hållbarhet och bygg inte nytt och så. Så var det ju ljuvmusik i svenska öron. Då på något sätt sänktes ju ribban och inträdesbiljetten.*".

Samtidigt har det folkliga stödet varit en återkommande källa till oro. Även om det i samband med 2030-ansökan kunde påvisas att en majoritet av svenskarna stod bakom spelen, var stödet ojämnt i tidigare kampanjer, exempelvis 2026. Både mediernas relativt låga engagemang och osäkerheten kring IOK:s rykte har påverkat detta. Internationella idrottsorganisationer har ofta fått negativ uppmärksamhet i Sverige, vilket kan ha bidragit till en kritisk inställning hos allmänheten. Det framkommer att SOK behöver arbeta aktivt för att öka kunskapen om IOK:s mål och visioner, samt om de potentiella samhällsvinsterna med ett vinter-OS.

En svaghet i tidigare ansökningar har varit brist på samarbete mellan olika samhällssektorer. Processen för 2026 upplevdes som spretig, med få talespersoner och en otydlig gemensam berättelse. Flera aktörer, inklusive politiken, näringslivet och idrottsrörelsen, ansåg en brist kring involvering. Det efterfrågades en mer inkluderande process, där röster från både bredd- och elitidrott, män och kvinnor, samt olika geografiska delar av landet skulle få komma till tals. Det politiska stödet villkoras dessutom ofta av att ett brett folkligt engagemang finns "Politiken vill inte gå längst fram med flaggan om inte det breda engagemanget och stödet riktigt finns där", som en politiker uttryckte det (SOK, 2020).

Organisatoriska faktorer har varit en central del vid ansökan av OS och en av de centralaste faktorerna som framkommer i materialet är samverkan mellan olika aktörer. En tydlig skillnad mellan ansökan till vinter-OS 2026 och 2030 var graden av samordning inom idrottsrörelsen. Respondenterna vittnar om att ett samlat agerande från SOK, Sveriges Paralympiska Kommitté och RF var avgörande i 2030-processen. Att RF kom in sent i processen 2026 lyfts som en brist. Detta pekar på att tidigt och enat organisatoriskt engagemang är avgörande för att framstå som en trovärdig kandidat vid ansökningar.

En annan tydlig organisatorisk faktor är relationen till externa intressenter, främst politik och näringsliv. Exempel från båda ansökningarna visar att stödet från näringslivet har varit både en resurs och ett område för självkritik. Medan aktörer som Volvo och Wallenberg-sfären visade starkt stöd 2026, lyftes behovet av att involvera näringslivet ännu tidigare i processen. År 2030 hade detta förbättrats och kontakterna med näringslivet var tätare, vilket upplevdes som en styrka. Detta är något som Respondent 1 nämner "*Mycket samarbete med näringslivet, vi hade oerhört mycket kontakter, vi hade oerhört många tunga näringslivsledare på en lunch här inne i det rummet ni var*". Det visar att strategiska partnerskap och tidig mobilisering av resurser är viktiga organisatoriska faktorer.

Även fast studien inte ämnade att undersöka ekonomiska faktorer, har det visat sig att det har en viktig och betydande roll i att få arrangera OS. Kravet på statliga garantier har varit en central aspekt i ansökningarna och har ofta framhållits som en avgörande faktor till att Sverige inte fått arrangera OS. Flera av respondenterna är tydliga med att de tycker att kraven om statliga garantier från IOK är rimliga. Samtidigt råder det en viss oenighet kring huruvida kraven på statliga garantier utgör ett hinder, eller om den svenska modellen som bygger på kommersiell finansiering genom näringslivet är tillräckligt hållbar. Som respondent 4 uttryckte sig *“Vi tyckte att det var fel väg i vårt land att staten skulle garantera förlust av spelen, utan vår idé var ju att spelen skulle vara helt kommersiellt finansierade”*.

Ett annat perspektiv är de ekonomiska utmaningarna som uppstår vid ansökningsprocessen. De svenska ansökningarna som har präglats av begränsade resurser och bilden av att andra länder spenderar stora pengar på sina ansökningar har påverkat möjligheten att skapa ett bredare stöd hos intressenter. Kostnaderna för att ansöka och uppfattningen om att OS ofta överskrider budget har dessutom lett till tveksamheter bland politikerna och i det folkliga stödet, som gjort att man inte velat ta det hela vägen.

Hur har internationella relationer påverkat utfallet av Sveriges OS-ansökningar?

Relationen mellan SOK och IOK har haft en avgörande betydelse för ansökningsprocesserna. En central aspekt som lyfts i flera intervjuer är att relationen är etablerad, men även komplicerad. Detta påvisas genom respondent 1 som nämner *“Där och då så hade de ju fel. Det de sa var fel. Det handlar inte om statliga garantier. Så den är lite ansträngd.”*. Å andra sidan nämner respondent 2 att Sverige ses som pålitliga med skickliga idrottsledare och representanter i IOK. Däremot nämns även att Sverige kan uppfattas som trevande i sina ansökningar och detta beror i synnerhet på politiken.

Ett återkommande tema är upplevelsen av otydlighet och föränderliga krav från IOK:s sida. Detta har skapat frustration inom SOK, särskilt under ansökan för OS 2030. Det fanns uppfattningar om att regler och förväntningar ändrades under processens gång. Exempelvis gällande krav på statliga garantier så kommunicerades det i ett skede där dessa ännu inte skulle ha behövt vara på plats. Flera respondenter uppfattade detta som en bortförklaring och upplevde beslutet att inte låta Sverige gå vidare i processen som oacceptabelt.

Den politiska uppslutningen har också spelat en stor roll. Flera respondenter vittnar om att det internationella intrycket var att Sverige saknade ett starkt politiskt stöd för ansökningarna. Detta kan jämföras med andra länder, där statsöverhuvuden eller höga politiska företrädare

varit mycket synliga och aktiva i ansökningsarbetet. I Sveriges fall har detta inte varit lika tydligt. Just detta nämner respondent 1 *"Då åker Macron ner och pratar med Thomas Bach och så säger Macron, jag tar det här, vi fixar det."*

En annan viktig faktor är det internationella nätverket och mobiliseringen av stöd. I jämförelse med exempelvis Italien, som hade ett stort antal internationellt förankrade idrottsledare närvarande vid olika evenemang, framstår Sveriges närvaro som svagare. Detta har fått konsekvenser, då mycket av beslutsfattandet inom IOK påverkas av informella nätverk och relationer. Empirin menar att Sverige inte varit tillräckligt aktiva i att bygga upp långsiktigt förtroende inom den internationella idrottsvärlden.

6. Slutsats

I detta avsnitt presenteras de slutsatser som har dragits utifrån studien. Till sist framförs även förslag på framtida forskning.

Studiens syfte är att undersöka olika faktorer som kan påverka Sveriges möjlighet att få arrangera ett Olympiskt Spel. Studien undersöker också hur internationella relationer påverkat tidigare utfall. Det empiriska materialet gav en relativt stor bredd av svar men även många likheter.

Det empiriska materialet och författarnas tolkning visar att Sveriges motiv för att ansöka om vinter-OS är flertaliga. Motiven är dels idrottsliga, dels kan OS fungera som en viktig symbol för nationell samhörighet och har potential att skapa en bred samhällsnytta. Spelens förmåga att engagera unga i idrott kan ge långsiktiga effekter som går bortom själva tävlingarna.

Politiska faktorer är avgörande för framgång i OS-ansökningar. En enad politisk vilja och tidigt, starkt stöd är nödvändigt för att skapa trovärdighet både nationellt och internationellt. Författarna menar att just bristen på långsiktigt och samlat politiskt engagemang är det största hindret för Sveriges tidigare ansökningar. Därför är en tydlig och gemensam vision, som lyfter fram Sveriges styrkor som hållbarhet och demokrati, helt avgörande för framtida framgångar.

Avseende samhälle och kultur så finns det utmaningar men även möjligheter. Det stora idrottsintresset i Sverige är en resurs att bygga vidare på. För att lyckas med en framtida ansökan måste man arbeta strategiskt med att förankra idén i samhället, skapa förståelse för vad ett OS innebär, och bygga en inkluderande och trovärdig berättelse som engagerar brett. Som respondent 3 uttrycker det *“Folk vill ha OS till Sverige egentligen, fast inte på vilka premisser som helst”*.

Ett tydligt syfte och intern enighet ses som viktigt gällande organisering. Det behövs ett gemensamt "varför", enligt respondenterna, för att skapa mobilisering och trovärdighet både inom landet och utåt. Detta kräver en organisation som kan samla, leda och hålla ihop processen. Författarna anser att denna bit är något som måste vara väldigt tydligt och genomsyra hela organisationen för att kunna lyckas med ansökningar. Att skapa en tydlig gemenskap mellan olika aktörer samt en enad målbild kan leda till framgångar vid framtida ansökningar.

Ekonomiska faktorer har varit avgörande i Sveriges OS-ansökningar. Trots att kravet på statliga garantier ofta uppfattats som rimligt, har det också fungerat som ett hinder på grund av begränsade resurser och höga ansökningskostnader, vilket påverkat både politiskt och folkligt stöd. Författarna menar att SOK behöver säkra dessa garantier tidigt i processen för att minska IOK:s osäkerhet. Med tanke på IOK:s kritik mot Sveriges tidigare svajande ansökningar, signalerar detta behov av en tydligare och mer stabil ansökningsstrategi framöver.

Gällande internationella relationer och dess påverkan på utfallet tyder mycket på att en kombination av ekonomiska utmaningar, bristande politiskt stöd, otillräcklig aktivering av internationella nätverk samt kulturella missförstånd har bidragit till att Sverige inte lyckats få arrangera ett vinter-OS. Även om Sverige uppfattas som ett seriöst och kompetent land, har man haft svårt att matcha tydligheten som krävs i en ansökningsprocess till vinter-OS.

6.1 Framtida forskning

Denna studie har huvudsakligen fokuserat på Sveriges OS-ansökningar för åren 2022, 2026 och 2030. Analysen har centrerats kring SOK samt andra nationella intressenter och deras strategier och tillvägagångssätt i ansökningsprocessen. Detta har medfört att studiens perspektiv i stor utsträckning är präglad av svenska aktörers uppfattningar, medan IOK:s synsätt i mindre grad har belysts. Givet mer tid och resurser hade det varit värdefullt att även inkludera IOK:s perspektiv, för att fördjupa förståelsen av deras överväganden i samband med dessa ansökningar.

Referenslista

Adeoye-Olatunde, O. A., & Olenik, N. L. (2021). Research and scholarly methods: Semi-structured interviews. *Journal of the American College of Clinical Pharmacy*, 4(10), 1358–1367. <https://doi.org/10.1002/jac5.1441>

Austrian Olympic Committee, German Olympic Sports Confederation, Swedish Olympic Committee, & Swiss Olympic Association. (2014). *Olympic Agenda 2020: The bid experience – Evaluation of the Winter Games bids 2010–2018 and recommendations for the IOC's Olympic Agenda 2020*. PROPROJEKT / AS&P

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3, 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>

Bryman, A. & Bell, E. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. (Upplaga 3). Stockholm: Liber.

Bryman, A., Bell, E. & Harley, B. (2024). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. (Upplaga 4). Stockholm: Liber.

Chalkley, B., & Essex, S. (1999). Urban development through hosting international events: a history of the Olympic Games. *Planning perspectives*, 14(4), 369-394. <https://doi.org/10.1080/026654399364184>

Clarke, V., & Braun, V. (2013). Teaching thematic analysis: Overcoming challenges and developing strategies for effective learning. *The Psychologist*, 26(2), 120–123. <https://uwe-repository.worktribe.com/preview/937606/Teaching>

Danielson Frost, O. (27 Augusti 2024). SVT. Sverige får inte OS 2023. SVT sport. <https://www.svt.se/sport/vintersport/sverige-far-inte-os--5p06jj>

DiMaggio, P. J., & Powell, W. W. (1983). The iron cage revisited: Institutional isomorphism and collective rationality in organizational fields. *American Sociological Review*, 48(2), 147–160. <https://doi.org/10.2307/2095101>

Dowling, M., Robertson, J., Washington, M., Leopkey, B., & Ellis, D. (2024). Agency and institutions in sport. *European Sport Management Quarterly*, 24(1), 1–7. <https://doi.org/10.1080/16184742.2023.2292102>

Eriksson-Zetterquist, U., Kalling, T., & Styhre, A. (2015). *Organisation och organisering* (4 uppl.). Stockholm: Liber

Ferreira, L. B., Lourenção, M. T. D. A., Giraldi, J. D. M. E., & Oliveira, J. H. C. D. (2018). Economic and image impacts of summer Olympic games in tourist destinations: a literature review. *Tourism & Management Studies*, 14(3), 52-63.

<https://doi.org/10.18089/tms.2018.14305>

Freeman, R. E. (1984). *Strategic Management: A Stakeholder Approach*. Boston: Pitman Publishing.

Hailey, Z. T. (2024). The utility of secondary data analysis in breastfeeding research: Opportunities and challenges. *Journal of Human Lactation*. Advance online publication.

<https://doi.org/10.1177/08903344241304623>

Hall, C. M. (1989). The definition and analysis of hallmark tourist events. *GeoJournal*, 19, 263-268. <https://doi.org/10.1007/BF00454570>

Hendrastuti, R., & Harahap, R. F. (2023). Agency theory: Review of the theory and current research. *Jurnal Akuntansi Aktual*, 10(1), 85. <http://dx.doi.org/10.17977/>

Horne, J. (2007). The Four 'Knowns' of Sports Mega-Events. *Leisure Studies*, 26(1), 81–96.

<https://doi.org/10.1080/02614360500504628>

Internationella Olympiska Kommittén (IOK). (2021). *Olympic Agenda 2020 – Highlights*.

<https://stillmed.olympics.com/media/Document%20Library/OlympicOrg/IOC/What-We-Do/Olympic-agenda/Olympic-Agenda-2020-Highlights.pdf>

International Olympiska komittén (2022). *Beijing 2022 facts and figures*.

<https://www.olympics.com/ioc/beijing-2022-facts-and-figures>

Internationella Olympiska Komittén (IOK). (2023a). *IOC Feasibility Assessment – Olympic Winter Games – Sweden*. [https://library.olympics.com/Default/doc/SYRACUSE/3155062/ioc-](https://library.olympics.com/Default/doc/SYRACUSE/3155062/ioc-feasibility-assessment-olympic-winter-games-sweden-international-olympic-committee)

[feasibility-assessment-olympic-winter-games-sweden-international-olympic-committee](https://library.olympics.com/Default/doc/SYRACUSE/3155062/ioc-feasibility-assessment-olympic-winter-games-sweden-international-olympic-committee)

Internationella Olympiska Kommittén (IOK). (2023b). *The approach to olympic host elections*. [https://stillmed.olympics.com/media/Documents/Olympic-Games/Future-](https://stillmed.olympics.com/media/Documents/Olympic-Games/Future-Host/Approach-to-Olympic-host-elections.pdf)

[Host/Approach-to-Olympic-host-elections.pdf](https://stillmed.olympics.com/media/Documents/Olympic-Games/Future-Host/Approach-to-Olympic-host-elections.pdf)

Islam, J., & Hu, H. (2012). A review of literature on contingency theory in managerial accounting. *African journal of business management*, 6(15), 5159-5164.

<http://www.academicjournals.org/AJBM>

Jago, L., Dwyer, L., Lipman, G., van Lill, D., & Vorster, S. (2010). Optimising the potential of mega-events: an overview. *International Journal of Event and Festival Management*, 1(3), 220-237. <https://doi.org/10.1108/17852951011078023>

Kallio, H., Pietilä, A. M., Johnson, M., & Kangasniemi, M. (2016). Systematic methodological review: Developing a framework for a qualitative semi-structured interview guide. *Journal of Advanced Nursing*, 72(12), 2954–2965. <https://doi.org/10.1111/jan.13031>

Könecke, T., & Nooij, M. (2017). The IOC and Olympic bids from democracies and authoritarian regimes: A socioeconomic analysis and strategic insights. *Current Issues in Sport Science (CISS)*, 2, Article 009. https://doi.org/10.15203/CISS_2017.009

Leopkey, B., & Parent, M. M. (2012). The (Neo) institutionalization of legacy and its sustainable governance within the Olympic Movement. *European Sport Management Quarterly*, 12(5), 437–455. <https://doi.org/10.1080/16184742.2012.693116>

Leopkey, B., & Parent, M. M. (2015). Stakeholder perspectives regarding the governance of legacy at the Olympic Games. *Annals of Leisure Research*, 18(4), 528-548. <https://doi.org/10.1080/11745398.2015.1092388>

Leopkey, B., Salisbury, P., & Tinaz, C. (2019). Examining Legacies of Unsuccessful Olympic Bids: Evidence from a Cross-Case Analysis. *Journal of Global Sport Management*, 6(3), 264–291. <https://doi-org.proxy01.gih.se/10.1080/24704067.2019.1604072>

Mahajan, R., Lim, W. M., Sareen, M., Kumar, S., & Panwar, R. (2023). Stakeholder theory. *Journal of Business Research*, 166, 114104. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2023.114104>

Maleske, C. L., & Sant, S. L. (2024). Examining the development of human rights strategies for large-scale sport events: the case of the United Bid for the FIFA Men's World Cup 2026. *European Sport Management Quarterly*, 1–23. <https://doi.org/10.1080/16184742.2024.2400144>

Mantere, S., & Ketokivi, M. (2013). Reasoning in organization science. *The Academy of Management Review*, 38(1), 70–89. <https://doi.org/10.5465/amr.2011.0188>

- Matheson, V. A., Schwab, D., & Koval, P. (2018). Corruption in the bidding, construction, and organisation of mega-events: An analysis of the Olympics and World Cup. In M. Breuer & D. Forrest (Red.), *The Palgrave handbook on the economics of manipulation in sport* (s. 239–256). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-3-319-77389-6_14
- Mirzayeva, G., Turkay, O., Akbulaev, N., & Ahmadov, F. (2020). The impact of mega-events on urban sustainable development. *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, 7(3), 1653–1670. [https://doi.org/10.9770/jesi.2020.7.3\(15\)](https://doi.org/10.9770/jesi.2020.7.3(15))
- Müller, M. (2015). The mega-event syndrome: Why so much goes wrong in mega-event planning and what to do about it. *Journal of the American Planning Association*, 81(1), 6–17. <https://doi.org/10.1080/01944363.2015.1038292>
- Nite, C., & Edwards, J. (2021). From isomorphism to institutional work: advancing institutional theory in sport management research. *Sport Management Review*, 24(5), 815–838. <https://doi.org/10.1080/14413523.2021.1896845>
- Nordberg, S & Lindberg, C. (24 februari 2023). SVT. *Svenska OS-ansökningar genom tiderna*. SVT sport. <https://www.svt.se/sport/artikel/svenska-os-ansokningar-genom-tiderna>
- Opdenakker, R. (2006). Advantages and disadvantages of four interview techniques in qualitative research. *Forum: Qualitative Social Research*, 7(4). <https://doi.org/10.17169/fqs-7.4.175>
- Palinkas, L. A., Horwitz, S. M., Green, C. A., Wisdom, J. P., Duan, N., & Hoagwood, K. (2015). Purposeful sampling for qualitative data collection and analysis in mixed method implementation research. *Administration and policy in mental health and mental health services research*, 42, 533–544. DOI 10.1007/s10488-013-0528-y
- Panda, B., & Leepsa, N. M. (2017). Agency theory: Review of theory and evidence on problems and perspectives. *Indian Journal of Corporate Governance*, 10(1), 74–95. <https://doi.org/10.1177/0974686217701467>
- Paulsson, A., & Alm, J. (2020). Passing on the torch: Urban governance, mega-event politics and failed olympic bids in Oslo and Stockholm. *City, Culture and Society*, 20, Article 100325. <https://doi.org/10.1016/j.ccs.2019.100325>
- Region Jämtland Härjedalen. (2017). *Remissvar till Stockholms stad: Utredning beträffande Stockholms möjligheter att arrangera vinter-OS och Paralympics 2026*. (Dnr 146-893/2016).

<https://forum.regionjh.se/welcome-sv/namnder-styrelser/regionala-utvecklingsnamnden/mote-2017-04-04/agenda/remissvar-till-stockholms-stad-vers-2pdf?downloadMode=open>

Riksidrottsförbundet. (u.å). *Strategi för fler internationella idrottsevenemang*. Stockholm: Riksidrottsförbundet.

https://www.rf.se/download/18.407871d3183abb2a6133d9/1665042792201/Strategi_evenemang.pdf

Suddaby, R. (2006). From the editors: What grounded theory is not. *Academy of Management Journal*, 49(4), 633–642. <https://doi.org/10.5465/amj.2006.22083020>

Sveriges Olympiska Kommitté. (28 mars 2018). *Stockholm Åre 2026*.

<https://sok.se/olympiska-spel/genom-tiderna/os-som-arrangerats-i-sverige/svenska-os-ansokningar-genom-tiderna/stockholm-are-2026.html>

Sveriges Olympiska Kommitté. (u.å.-a). *Den olympiska rörelsen*. <https://sok.se/sok-och-den-olympiska-rorelsen/den-olympiska-rorelsen.html>

Sveriges Olympiska Kommitté. (2023). *Förstudie OS & Paralympics Sverige 2030 – Slutrapport*.

https://sok.se/download/18.733ee477188b9e88034631d/1686822315378/F%C3%B6rstudie-OS-Paralympics-Sverige2030_SLUTRAPPORT.pdf

Sveriges Olympiska Kommitté. (2017). *Vinterspelen 2026 SOK:s remissvar*.

https://sok.se/download/18.2644440015b13f1c81c7a0bb/1491232092546/170402%20Vinterspelen%202026_SOKs%20remissvar.pdf

Sveriges Olympiska Kommitté. (u.å.-b). *Stockholm Åre 2026 – Candidature file for the Olympic Winter Games 2026*.

https://sok.se/download/18.67d4a745168fbaf4be2adcf/1550485273184/Stockholm-Are-2026_Candidature-File-ENGLISH-WEB.pdf

Sveriges Olympiska Kommitté. (u.å.-c). *Svenska OS-ansökningar genom tiderna*.

<https://sok.se/olympiska-spel/genom-tiderna/os-som-arrangerats-i-sverige/svenska-os-ansokningar-genom-tiderna.html>

Sveriges Olympiska Kommitté. (23 januari 2020). *Utvärdering av 2026-kampanjen Vinter-OS och Paralympics till Stockholm-Åre*.

Tivenius, O. (2024). *Tematisk analys*. (Upplaga 1). Lund: Studentlitteratur.

Tripathy, J. P. (2013). Secondary data analysis: Ethical issues and challenges. *Iranian Journal of Public Health*, 42(12), 1478–1484. <https://doi.org/10.18502/ijph.v42i12.5556>

Westerbeek, H. M., Turner, P., & Ingerson, L. (2002). Key success factors in bidding for hallmark sporting events. *International Marketing Review*, 19(3), 303–322. <https://doi.org/10.1108/02651330210430712>

Bilagor

Bilaga 1 – Intervjuguide

Intervjuguide

Syftet med denna intervju är att undersöka Sveriges ansökningar om att arrangera OS och de olika faktorer som har påverkat utfallet av dessa. Dina svar kommer att ge värdefull information om de processer och beslut som ligger till grund för ansökningarna.

Uppvärmningsfrågor:

- Kan du berätta om din roll i Sveriges OS-ansökningar och hur du har varit involverad i processen?

Huvudfrågor:

- Vilka motiv eller drivkrafter har enligt dig legat bakom Sveriges vilja att arrangera OS?
- Hur upplever du att Sveriges kulturella och samhälleliga värderingar har påverkat hur ansökningarna utformats?
- Vilka aktörer har varit centrala i ansökningsprocessen, och hur har samarbetet mellan dem fungerat?
- Hur ser du på relationen mellan SOK och IOK?
- Hur upplever du kravet från IOK på statliga garantier – och hur har det påverkat Sveriges möjligheter att ansöka om att arrangera OS?
- Hur har Sveriges strategi förändrats i takt med förändrade krav och prioriteringar från IOK?

Avslutningsfrågor:

- Vad ser du som Sveriges främsta möjligheter och utmaningar i framtida ansökningar om att arrangera OS?